

Warunki mieszkaniowe w województwie kujawsko-pomorskim w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021

Housing conditions in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in the light of the
National Population and Housing Census 2021

Warunki mieszkaniowe w województwie kujawsko-pomorskim w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021

Housing conditions in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in the light of the
National Population and Housing Census 2021

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Statistical Office in Bydgoszcz

Bydgoszcz 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Bydgoszcz, Kujawsko-Pomorskie Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by

Małgorzata Górka

Zespół autorski

Author team

Anna Krzyżelewska-Suś, Marta Tuczowska

Prace redakcyjne

Editorial work

Anna Krzyżelewska-Suś, Marta Tuczowska

Tłumaczenie

Translation

Anna Krzyżelewska-Suś, Marta Tuczowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Jacek Pruski

ISBN 978-83-970934-2-3

Publikacja dostępna na stronie internetowej:

Publication available on website:

bydgoszcz.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208
Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Przedmowa

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 został przeprowadzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie od 1 kwietnia 2021 r. do 30 września 2021 r. według stanu na 31 marca 2021 r. W prezentowanej publikacji „Warunki mieszkaniowe w województwie kujawsko-pomorskim w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021” mam przyjemność przedstawić Państwu analizę jego wyników.

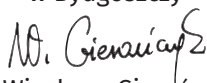
W niniejszym opracowaniu, na podstawie danych zgromadzonych w spisie powszechnym, przeanalizowano sytuację mieszkaniową w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 r. w zakresie zamieszkaných budynków oraz mieszkań. Zarówno budynki, jak i mieszkania scharakteryzowano pod względem ich rodzajów, wielkości i wieku a także ich własności i wyposażenia w podstawowe instalacje sanitarno-techniczne. W przypadku mieszkań opisano również ich zaludnienie.

Wybrane zagadnienia przedstawiono pod kątem zróżnicowania wewnętrznego w województwie kujawsko-pomorskim w miarę możliwości prezentując je do poziomu powiatów i miast na prawach powiatu oraz gmin, ale też w relacji do wyników dla Polski. Analizy danych dokonano także w kontekście zmian, jakie zaszły w porównaniu z danymi ze spisu powszechnego zrealizowanego w 2011 r.

Poniższa publikacja, podobnie jak wszystkie pozostałe dotychczas wydane z wynikami spisu powszechnego ludności i mieszkań dotyczącymi województwa kujawsko-pomorskiego są dostępne na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/szukaj.html?letter=N>. Informacje wynikowe ze spisów powszechnych dostępne są również w Banku Danych Lokalnych pod adresem <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat>, temat: Narodowe Spisy Powszechne.

Chciałabym podziękować wszystkim osobom, które przyczyniły się do przeprowadzenia takiego przedsięwzięcia jakim jest spis powszechny i wzięty w nim aktywnie udział poprzez dokonanie spisu. Wyrażam nadzieję, że jego wyniki będą przydatne dla szerokiego grona odbiorców danych statystycznych.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Bydgoszczy

dr Wiesława Gierańczyk

Preface

The 2021 National Population and Housing Census was carried out in Poland from 1 April to 30 September 2021, as of 31 March 2021. In this publication entitled „Housing conditions in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in the light of the National Population and Housing Census 2021” I am pleased to present to you the analysis of its results.

In this publication, on the basis of the data collected from the national censuses, the housing conditions in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2021 were analysed in terms of inhabited buildings and dwellings. Both buildings and dwellings were characterised in terms of their type, size and age as well as ownership and basic sanitary and technical instalations in them. In case of dwellings, their population was also described.

The chosen issues were presented in terms of the internal differentiation in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, as far as possible, presenting them for powiats, cities with powiat status and gminas. The data were analysed in the context of changes, which occurred in relation to the 2011 national census.

This publication, as well as all analytical publications with the results of the 2021 National Population and Housing Census concerning the situation in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship are available in a book version and the publications can be found on the website of the Statistical Office in Bydgoszcz <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/szukaj.html?letter=N..> The final information from the national census is available in the Local Data Bank <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat> entitled as the National Censuses.

I would like to thank every person who made the conduction of such enterprise as the National Census possible and participated actively in it. I hope that the presented census results will be useful for a wide range of recipients of statistical data.

Director
of the Statistical Office
in Bydgoszcz

Wiesława Gierańczyk, Ph.D.

Bydgoszcz, June 2024

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	10
Symbols and main abbreviations	10
Synteza	11
Executive summary	11
Rozdział 1. Zamieszkane budynki	14
Chapter 1. Inhabited buildings	14
1.1. Budynki i ich rodzaje	15
1.1. Buildings and types	15
1.2. Wiek budynków mieszkalnych	18
1.2. Age of residential buildings	18
1.3. Własność zamieszkanego budynku mieszkalnego	20
1.3. Ownership of residential buildings	20
1.4. Wielkość budynków	26
1.4. Size of buildings	26
1.5. Wyposażenie budynków w podstawowe instalacje	28
1.5. Equipment of buildings with basic installations	28
Rozdział 2. Mieszkania	32
Chapter 2. Dwellings	32
2.1. Stan i zmiany zasobów mieszkaniowych	33
2.1. Housing stock and its changes	33
2.2. Własność mieszkań	36
2.2. Ownership of the dwellings	36
2.3. Wiek mieszkań	41
2.3. Age of the dwellings	41
2.4. Wielkość mieszkań	43
2.4. Size of the dwellings	43
2.5. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne	46
2.5. Sanitary and technical installations in the dwellings	46
2.6. Zaludnienie mieszkań	52
2.6. Population in the dwellings	52
Źródła danych	55
Data sources	55

Spis tablic

List of tables

Tablica 1.	Budynki według rodzaju	15
Table 1.	Buildings by type	
Tablica 2.	Budynki mieszkalne według roku budowy budynku	18
Table 2.	Residential buildings by year of building construction	
Tablica 3.	Zamieszkane budynki mieszkalne i mieszkania w zamieszkanach budynkach mieszkalnych . . .	23
Table 3.	Inhabited residential buildings and dwellings in inhabited residential buildings	
Tablica 4.	Przeciętna liczba mieszkań i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych	27
Table 4.	Average number of dwellings and average useful floor area of dwellings in residential buildings	
Tablica 5.	Budynki mieszkalne według stopnia wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne	29
Table 5.	Residential buildings by degree of equipment with technical and sanitary installations	
Tablica 6.	Mieszkania zamieszkane i niezamieszkane	33
Table 6.	Inhabited and uninhabited dwellings	
Tablica 7.	Mieszkania zamieszkane i ludność w mieszkaniach	34
Table 7.	Inhabited dwellings and population in dwellings	
Tablica 8.	Struktura mieszkań zamieszkanach według podmiotów będących ich właścicielami	39
Table 8.	Structure of inhabited dwellings by type of ownership	
Tablica 9.	Liczba i powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanach oraz ich struktura według okresu wybudowania budynku	42
Table 9.	The number and useful floor area of inhabited dwellings and their structure by age of building construction	
Tablica 10.	Wyposażenie mieszkań zamieszkanach w instalacje techniczno-sanitarne	49
Table 10.	Equipment inhabited dwellings with technical and sanitary installations	
Tablica 11.	Ogólne wskaźniki zaludnienia	52
Table 11.	General population indicators	
Tablica 12.	Struktura ludności według liczby osób na 1 izbę	53
Table 12.	Structure of population by number of person per 1 room	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1.	Budynki mieszkalne wg rodzaju w 2021 r.	16
Chart 1.	Residential buildings by type in 2021	
Wykres 2.	Mieszkania w budynkach mieszkalnych według rodzaju w 2021 r.	17
Chart 2.	Dwellings in residential buildings by type in 2021	
Wykres 3.	Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań według okresu budowy w 2021 r.	19
Chart 3.	Structure of inhabited buildings and dwellings by their period of construction in 2021	
Wykres 4.	Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań w budynkach mieszkalnych według form własności	25
Chart 4.	Structure of residential buildings and dwellings in residential buildings by forms of ownership	
Wykres 5.	Struktura budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych według liczby mieszkań w 2021 r.	28
Chart 5.	Structure of multi- dwelling residential buildings by number of dwellings in 2021	
Wykres 6.	Wyposażenie budynków mieszkalnych w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r.	31
Chart 6.	Residential buildings equipment with sanitation and technical installations in 2021	
Wykres 7.	Mieszkania zamieszkane według województw	34
Chart 7.	Inhabited dwellings by voivodship	
Wykres 8.	Struktura mieszkań zamieszkanych według podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r.	40
Chart 8.	Structure of inhabited dwellings by type of ownership in 2021	
Wykres 9.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych	44
Chart 9.	Average useful floor area of inhabited dwellings	
Wykres 10.	Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkanych	44
Chart 10.	Average number of rooms in inhabited dwellings	
Wykres 11.	Struktura mieszkań zamieszkanych według liczby izb w 2021 r.	45
Chart 11.	Structure of inhabited dwellings by number of rooms in 2021	
Wykres 12.	Udział mieszkań zamieszkanych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w % ogółu mieszkań zamieszkanych	50
Chart 12.	Share of inhabited dwellings equipped with sanitary and technical installations as a percentage of inhabited dwellings	

Spis map

List of maps

Mapa 1.	Budynki zamieszkane w 2021 r.	17
Map 1.	Inhabited buildings in 2021	
Mapa 2.	Struktura budynków mieszkalnych według okresu budowy w 2021 r.	20
Map 2.	Structure of inhabited buildings by their period of construction in 2021	
Mapa 3.	Budynki stanowiące współwłasność z wyodrębnionymi własnościami lokali mieszkalnych w 2021 r.	26
Map 3.	Co-owned buildings with separated dwelling ownership in 2021	
Mapa 4.	Budynki mieszkalne według wyposażenia w podstawowe instalacje sieciowe w 2021 r.	31
Map 4.	Residential buildings by equipment basic network installations in 2021	
Mapa 5.	Przyrost (ubytok) liczby mieszkań zamieszkałych w latach 2011-2021	35
Map 5.	Increase (decrease) of number of inhabited dwellings in 2011-2021	
Mapa 6.	Struktura mieszkań zamieszkałych w miastach według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r.	41
Map 6.	Structure of inhabited dwellings in urban areas by type of ownership in 2021	
Mapa 7.	Struktura mieszkań zamieszkałych według okresu budowy budynku w 2021 r.	43
Map 7.	Structure of inhabited dwellings by period of building construction in 2021	
Mapa 8.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkałych w 2021 r.	45
Map 8.	Average useful floor area of inhabited dwellings in 2021	
Mapa 9.	Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkałych w 2021 r.	46
Map 9.	Average number of rooms in inhabited dwellings in 2021	
Mapa 10.	Struktura mieszkań wyposażonych w podstawowe instalacje w 2021 r.	50
Map 10.	Structure of dwellings equipped with basic installations in 2021	
Mapa 11.	Mieszkania wyposażone w wodociąg w 2021 r.	51
Map 11.	Dwellings fitted with water supply system in 2021	
Mapa 12.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkałych w m ² na osobę w 2021 r.	53
Map 12.	Average useful floor area of inhabited dwellings in m ² per person in 2021	
Mapa 13.	Przeciętna liczba osób w mieszkaniach zamieszkałych w 2021 r.	54
Map 13.	Average number of persons in inhabited dwellings in 2021	

Spis tablic w Aneksie tabelarycznym

Tablice dostępne w formacie plików MS Excel

List of tables in Annex

Tables available in MS Excel file format

Tablica 1.	Budynki mieszkalne i mieszkania w budynkach według wyposażenia budynku w wodociąg i kanalizację
Table 1.	Residential buildings and dwellings in buildings by equipment of the building with water supply system and sewage system
Tablica 2.	Budynki mieszkalne i mieszkania w budynkach według okresu budowy
Table 2.	Residential buildings and dwellings in buildings by age of building construction
Tablica 3.	Budynki mieszkalne według wyposażenia w wodociąg oraz okresu budowy
Table 3.	Residential buildings by equipment with water supply system and age of building construction
Tablica 4.	Budynki mieszkalne według wyposażenia w kanalizację oraz okresu budowy
Table 4.	Residential buildings by equipment with sewage system and age of building construction
Tablica 5.	Budynki mieszkalne według wyposażenia w sieć gazową oraz okresu budowy
Table 5.	Residential buildings by equipment with gas supply system and age of building construction
Tablica 6.	Budynki mieszkalne według wyposażenia w centralne ogrzewanie oraz okresu budowy
Table 6.	Residential buildings by equipment with central heating and age of building construction
Tablica 7.	Mieszkania zamieszkane i ich struktura według liczby izb
Table 7.	Inhabited dwellings and their structure by number of rooms
Tablica 8.	Mieszkania zamieszkane i ich struktura według powierzchni użytkowej
Table 8.	Inhabited dwellings structure by useful floor area
Tablica 9.	Mieszkania według zamieszkania
Table 9.	Dwellings by residence
Tablica 10.	Mieszkania zamieszkane według form własności
Table 10.	Inhabited dwellings by form of ownership
Tablica 11.	Mieszkania zamieszkane według okresu budowy budynku
Table 11.	Inhabited dwellings by year of building construction

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” ‘Of which’	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
NSP	Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań National of Population and Housing Censuses
TABL.	Tablica Table
r.	rok year
tj. i.e.	to jest that is
tys.	tysiąc
ok.	około approximately
mln	milion million
m ²	metr kwadratowy square metre
km	kilometr
m.in.	między innymi among others

Synteza

Executive summary

Budynki

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w województwie kujawsko-pomorskim:

- wśród ogólnej liczby budynków objętych spisem, odnotowano 299,1 tys. budynków zamieszkałych (4,8% wszystkich w Polsce), które stanowiły 93,1% wszystkich budynków zlokalizowanych w województwie;
- w 2021 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w budynkach mieszkalnych wyniosła 70,8 m².
- budynki mieszkalne podzielono na budynki jednorodzinne i wielomieszkaniowe. Zbiorowość tych budynków liczyła 297,7 tys. Budynki jednorodzinne w 2021 r. stanowiły 89,1% wszystkich budynków mieszkalnych. W miastach, 81,8% populacji mieszkało w budynkach wielomieszkaniowych, podczas gdy na wsiach 78,2% mieszkańców zajmowało mieszkania w budynkach jednorodzinnych. Przeciętna liczba mieszkań przypadająca na 1 budynek mieszkalny w 2021 r. wyniosła 2,52. W przypadku budynków jednorodzinnych wskaźnik ten wynosił 1,06;
- w porównaniu ze spisem przeprowadzonym w 2011 r. znacząco – ponad ośmiokrotnie – zwiększyła się liczba zamieszkałych budynków mieszkalnych stanowiących własność towarzystw budownictwa społecznego;
- prawie wszystkie budynki mieszkalne tj. 98,9% były wyposażone w instalację wodociągową, z czego 93,9% w wodociąg sieciowy;
- w instalację kanalizacyjną wyposażonych było 97,6% ogółu zamieszkałych budynków mieszkalnych, natomiast podłączenie budynków do kanalizacji sieciowej posiadało 53,6% budynków;
- w porównaniu do 2011 r. nastąpił znaczny wzrost liczby budynków niezamieszkałych bo aż o 82,2%.

Buildings

According to the results of the National Population and Housing Census 2021, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship:

- among the total number of buildings included in the census, there were 299.1 thousand inhabited buildings (4.8% of the total in Poland), which accounted for 93.1% of all buildings located in the voivodship;
- in 2021, the useful floor area of a dwelling in residential buildings was 70.8 m²;
- Residential buildings were divided into single-family and multi-family buildings. The group of these buildings numbered 297.7 thousand. Single-family buildings in 2021 accounted for 89.1% of all residential buildings. In urban areas, 81.8% of the population lived in multi-dwelling buildings, while in rural areas 78.2% of residents inhabited dwellings in single-family buildings. The average number of dwellings per 1 residential building in 2021 was 2.52. For single-family buildings, the indicator was 1.06;
- compared to the census conducted in 2011, the number of inhabited residential buildings owned by public building societies increased significantly – more than eight times;
- almost all residential buildings, i.e. 98.9%, were equipped with a water supply system, of which 93.9% had a water supply system;
- 97.6% of all inhabited residential buildings were equipped with a sewage system, while 53.6% of buildings had a connection to the network sewage system;
- Compared to 2011, there was a significant increase in the number of uninhabited buildings as 82.2%.

Mieszkania

Według danych NSP 2021 w województwie kujawsko-pomorskim:

- w porównaniu z danymi NSP 2011 poprawiły się warunki mieszkaniowe ludności w województwie. Przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu wynosiła 2,87 osoby, podczas gdy w 2011 r. było to 3,09 osoby w 1 mieszkaniu (w Polsce odpowiednio 2,79 i 3,05);
- w odniesieniu do 2011 r. zmniejszyła się przeciętna liczba osób przypadających na 1 izbę z 0,84 na 0,74. Natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę wzrosła o 3,6 m² (w Polsce wzrost o 4,2 m²) i wyniosła 25,3 m² (w Polsce 27,5 m²);
- przeciętne mieszkanie zamieszkane składało się z 3,86 izb (w Polsce 3,93 izb), a jego powierzchnia użytkowa wynosiła 72,6 m² (w Polsce 76,5 m²). Było to więcej w porównaniu z 2011 r. – wówczas odnotowano odpowiednio 3,76 izb i 68,6 m²;
- większe mieszkania zlokalizowane były na wsiach. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła tam 93,8 m², a przeciętna liczba izb 4,46. W miastach było to odpowiednio 62,0 m² i 3,56 izb;
- biorąc pod uwagę mieszkania według form własności – najwięcej, bo blisko 3/4 (74,8 tys. mieszkań) stanowiły mieszkania osób fizycznych. Drugie z kolei były mieszkania w zasobach spółdzielni mieszkaniowych (16,9%), a trzecie gmin (4,1%);
- wyraźne zróżnicowanie struktury zamieszkanych zasobów mieszkaniowych według form własności odnotowano porównując miasta i wsie. Na wsiach 93,0% wszystkich mieszkań zamieszkałych należało do osób fizycznych, natomiast w miastach udział ten wynosił 65,7%;
- najliczniejszą grupą mieszkań liczącą 141,4 tys., były mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych w latach 1945–1970. Stanowiły one nieco ponad 1/5 wszystkich mieszkań w województwie. Znaczącą grupą liczącą 113,1 tys. mieszkań były mieszkania budowane w latach 1979–1988. W ogólnej liczbie mieszkań ich udział wynosił 16,3%;
- w mieszkaniach należących do osób fizycznych największy udział (48,8%) stanowiły te wybudowane w latach 1945–1988. W zasobach spółdzielni mieszkaniowych blisko połowę (49,3%) stanowiły mieszkania wybudowane w latach 1971–1988. Niemal 1/3 mieszkań gminnych (32,3%) powstała przed 1918 r.;

Dwellings

According to data from the 2021 Census in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship:

- compared to 2011 Census data, the dwellings conditions of the population in the voivodship have improved. The average number of persons in 1 dwelling was 2.87, compared to 3.09 persons in 1 dwelling in 2011 (2.79 and 3.05, respectively, in Poland);
- with comparison to 2011, the average number of persons per room decreased from 0.84 to 0.74, while the average useful floor area per person increased by 3.6 m² (in Poland an increase of 4.2 m²) and amounted to 25.3 m² (in Poland 27.5 m²);
- the average inhabited dwelling consisted of 3.86 rooms (3.93 rooms in Poland), and had a useful floor area of 72.6 m² (76.5 m² in Poland). This was more compared to 2011 – then recorded 3.76 rooms and 68.6 m², respectively;
- larger dwellings were located in rural areas. There, the average useful floor area of a dwelling was 93.8 m², and the average number of rooms was 4.46. In urban areas it was 62.0 m² and 3.56 rooms, respectively;
- Considering dwellings by form of ownership – the largest number, nearly 3/4 (74.8 thousand dwellings), were dwellings of natural persons. The second were dwellings in the resources of housing cooperatives (16.9%), and the third were those belonging to gminas (4.1%);
- a marked differentiation in the structure of inhabited housing stock by form of ownership was noted when comparing urban areas and rural areas. In rural areas, 93.0% of all inhabited dwellings were owned by natural persons, while in urban areas this share was 65.7%;
- the most numerous group of dwellings, numbering 141.4 thousand, were those located in buildings built in 1945–1970. They accounted for slightly more than 1/5 of all dwellings in the voivodship. A significant group of 113.1 thousand dwellings were those built in 1979–1988. In the total number of dwellings, their share was 16.3%;
- in dwellings owned by natural persons, the largest share (48.8%) were those built in 1945–1988. In the resources of housing cooperatives, nearly half (49.3%) were dwellings built in 1971–1988. Almost 1/3 of gmina dwellings (32.3%) were built before 1918;

- w porównaniu z NSP 2011 r. zwiększyła się liczba mieszkań wyposażonych w instalacje: wodociąg, ustęp, łazienkę, ciepłą wodę, gaz z sieci i centralne ogrzewanie. Wyraźna poprawa pod względem wyposażenia techniczno-sanitarnego dotyczyła zwłaszcza mieszkań zlokalizowanych na wsiach;
- na 31 marca 2021 r. mieszkania zamieszkane wyposażone w wodociąg stanowiły 96,8% (w Polsce 96,7%) ogółu mieszkań zamieszkanych. W porównaniu z danymi z NSP 2011 mieszkań wyposażonych w wodociąg było o 2,3% więcej (w Polsce o 7,0% więcej), przy czym w miastach nastąpił spadek (o 1,4%), a na wsiach wzrost (o 10,5%). Pomimo korzystnych zmian w wyposażeniu mieszkań na wsiach, w dalszym ciągu były one gorzej wyposażone niż mieszkania w miastach.
- compared to the 2011 Census, the number of dwellings equipped with the following facilities increased: water supply, toilet, bathroom, hot water, gas from gas supply system and central heating. The marked improvement in terms of technical and sanitary equipment was especially true for dwellings located in rural areas;
- as of 31 March 2021, inhabited dwellings equipped with a water supply system accounted for 96.8% (96.7% in Poland) of all inhabited dwellings. Compared to data from the 2011 Census, there were 2.3% more dwellings equipped with a water supply system (7.0% more in Poland), with a decrease (by 1.4%) in urban areas and an increase (by 10.5%) in rural areas. Despite favourable changes in the equipment of dwellings in the rural areas, they were still less well equipped than those in urban areas.

Rozdział 1

Chapter 1

Zamieszkane budynki

Inhabited building

W rozdziale przedstawiona jest analiza budynków zamieszkałych w 2021 r. i ich struktury na poziomie województwa, powiatów, miast na prawach powiatu i gmin. Analiza obejmuje m.in. rodzaje budynków mieszkalnych, ich wielkość i wiek, własność zamieszkałych budynków oraz wyposażenie.

Według wyników NSP 2021 liczba zamieszkałych budynków oraz liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych zwiększyła się w porównaniu z wynikami uzyskanymi w NSP 2011.

Analiza dotyczy stanu na 31.03.2021 r.

Spisem objęte zostały budynki, w których znajdowało się co najmniej 1 mieszkanie.

Budynek to obiekt budowlany trwale związany z gruntem, posiadający fundamenty, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych (tj. ścian i przykryć), obudowany ścianami ze wszystkich stron i pokryty dachem, podpiwniczony lub niepodpiwniczony wraz z wbudowanymi instalacjami wodociagowymi, kanalizacyjnymi, ogrzewczymi, elektrycznymi, gazowymi itp., a także wbudowanymi meblami, stanowiącymi normalne wyposażenie budynku.

Budynek mieszkalny – obiekt budowlany, którego co najmniej połowa całkowitej powierzchni użytkowej jest wykorzystywana do celów mieszkalnych. W przypadkach, gdy mniej niż połowa całkowitej powierzchni użytkowej wykorzystywana jest na cele mieszkalne, budynek taki klasyfikowany jest jako niemieszkalny, zgodnie z jego przeznaczeniem.

Budynek wielomieszkaniowy – budynek, w którym wydzielone są minimum trzy mieszkania.

Budynek jednorodzinny – budynek mieszkalny wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

This chapter presents an analysis of inhabited buildings and their structure in 2021 at the voivodship, powiat, city with powiat status and gmina levels. The analysis includes, among others, types of residential buildings, their size and age, ownership of inhabited buildings and equipment.

According to the results of the 2021 Census, the number of inhabited buildings and the number of dwellings in residential buildings have increased compared to the results obtained in the 2011 Census.

The analysis refers to the state as of 31 March 2021.

The National Census of Population and Housing, the 2021 census included buildings with at least 1 dwelling.

Building – a construction permanently connected with the ground, with foundation, separated by means of construction partitions (walls and covers) surrounded by walls and covered by a roof, with or without a cellar, together with built in plumbing, sewerage, heating, electrical, gas and other installations, as well as with built in furniture constituting normal building installations.

Residential building – a residential building is a construction of which at least half of the total usable floor space is used for residential purposes. In cases where less than half of the total usable area is used for residential purposes, such a building is classified as non-residential, for its intended purpose.

Multi-dwelling building – a building with at least three separate dwellings.

One-family building – a residential building detached or a semi-detached building, terraced or group building meeting the housing needs, constituting a structurally independent whole, in which it is allowed to separate no more than two dwellings or one dwelling and commercial premises with a total area not exceeding 30% of the total area of the building.

Budynek niemieszkalny – budynek, który więcej niż w połowie zajęty jest na cele niemieszkalne (np. zajęty jest przez szkołę, biuro, sklep, magazyn, przychodnię lekarską) i w którym znajduje się również co najmniej jedno mieszkanie.

Non-residential building – a building in which more than half of the surface area is occupied by non-residential premises (e.g., school, offices, a shop, a warehouse, a medical centre) and in which at least one dwelling is located.

1.1. Budynki i ich rodzaje

Według wyników NSP 2021 w województwie kujawsko-pomorskim zlokalizowanych było 321,1 tys. budynków, w których znajdowało się co najmniej 1 mieszkanie. W porównaniu z wynikami NSP 2011 zauważalny był wzrost liczby zamieszkałych budynków mieszkalnych, w tym jednorodzinnych i wielomieszkaniowych, jak i niemieszkalnych, przy jednoczesnym spadku liczby budynków niemieszkalnych. W porównaniu z danymi ze spisu 2011 r. liczba budynków zamieszkałych wzrosła o 11,1%, przy czym wzrost ten w miastach wyniósł 5,9%, a na wsi 14,4%.

1.1. Buildings and their types

According to the 2021 Census in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship there were 321.1 thousand buildings with at least 1 dwelling. According to the results of the 2021 Census compared to the results of the 2011 Census, there was a noticeable increase in the number of inhabited residential buildings, including single-family and multi-dwelling buildings, as well as non-residential buildings, while the number of non-residential buildings decreased. Compared to 2011 Census data, the number of inhabited buildings increased by 11.1%, with an increase of 5.9% in urban areas and 14.4% in rural areas.

Tablica 1. Budynki według rodzaju

Table 1. Buildings by type

Wyszczególnienie Specification	Rok Years	Razem Total	Z tego budynki: Of which:					
			zamieszkane ^a inhabited ^a	z tego: of which:				niezamiesz- kane uninhabited
				mieszkalne residential	z tego: of which:		niemiesz- kalne non-residen- tial	
					jednoro- -dzinne singlefamily	wielomiesz- kaniowe multidwel- ling		
W tys. In thousands								
Ogółem Total	2011	281,6	269,2	267,5	235,2	32,3	1,6	12,3
	2021	321,1	299,1	297,7	265,2	32,5	1,3	22,4
Miasto Urban areas	2011	104,6	104,5	103,7	79,6	24,1	0,7	2,9
	2021	117,4	110,7	110,1	85,6	24,5	0,5	6,7
Wieś Rural areas	2011	164,7	164,7	163,7	155,6	8,1	0,9	9,4
	2021	204,1	188,4	187,5	179,5	8,0	0,8	15,7
2011=100								
Ogółem Total		114,2	111,1	111,3	112,7	100,9	77,1	182,2
Miasto Urban areas		112,3	105,9	106,2	107,6	101,6	62,9	230,4
Wieś Rural areas		123,9	114,4	114,5	115,4	98,6	88,0	167,2

a W 2011 uwzględniono również budynki nieustalonego rodzaju.

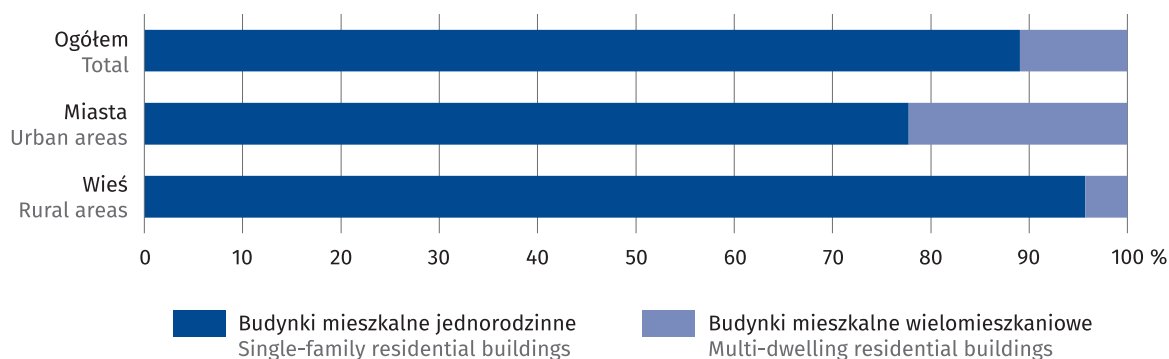
a In 2011 including also unknown type of buildings.

Wśród ogólnej liczby budynków województwa kujawsko-pomorskiego objętych spisem 93,1%, stanowiły budynki zamieszkane (w kraju było to 91,2%). Odnosząc się do wyników spisu z 2011 r. liczba budynków zamieszkałych zwiększyła się o 11,1%. Budynki mieszkalne stanowiły 92,6% ogółu budynków w województwie (11,3% więcej niż w 2011 r.) W miastach znajdowało się 110,7 tys. budynków zamieszkałych, a na wsi 188,4 tys. które stanowiły odpowiednio 94,3% i 92,3% ogólnej liczby budynków. Budynki zamieszkane w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły blisko 5% budynków zamieszkałych w Polsce. Zbiorowość budynków jednorodzinnych i wielomieszkaniowych liczyła 297,7 tys. budynków. Udział budynków jednorodzinnych w ogólnej liczbie budynków zamieszkałych był wyższy na wsi (87,9%) niż w miastach (73,0%). Według wyników NSP 2021, w porównaniu do 2011 r. nastąpił znaczny wzrost budynków niezamieszkałych bo aż o 82,2% (o 130,4% w miastach i 67,2% na wsi).

Among the total number of buildings in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship included in the census, 299.1 thousand constituted inhabited buildings, or 93.1%, while the national figure was 91.2%. Referring to the results of the 2011 Census, the number of inhabited buildings increased by 11.1%. Residential buildings accounted for 92.6% of the total buildings (11.3% more than in 2011.) There were 110.7 thousand inhabited buildings in urban areas, and 188.4 thousand in rural areas, which accounted for 94.3% and 92.3% of the total number, respectively. Inhabited buildings in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship accounted for nearly 5% of inhabited buildings in Poland. The group of single-family and multi-dwelling buildings numbered 297.7 thousand. The share of single-family in the total number of inhabited buildings was higher in rural areas (87.9%) than in urban areas (73.0%). According to the results of the 2021 Census, compared to 2011, there was a significant increase in uninhabited buildings by 82.2% (by 130.4% in urban areas and 67.2% in rural areas).

Wykres 1. Budynki mieszkalne wg rodzaju w 2021 r.

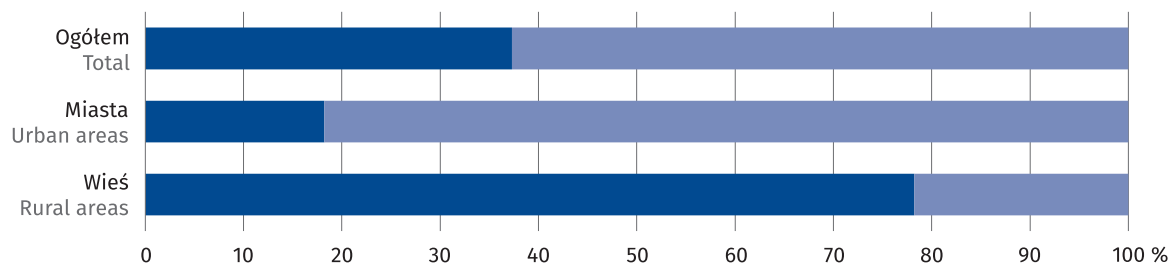
Chart 1. Residential buildings by type in 2021

W zabudowie mieszkalnej dominowały budynki jednorodzinne. W miastach stanowiły one 77,8% budynków mieszkalnych, a na wsi 95,7%. Natomiast w budynkach wielomieszkaniowych zlokalizowana była znaczna część mieszkań. W miastach mieszkania w tych budynkach stanowiły 81,8% mieszkań ogółem, a na wsi 21,8%. Na 31 marca 2021 r. w budynkach zamieszkałych znajdowało się 0,8 mln mieszkań. Mieszkało w nich prawie 2 mln osób. W miastach, 81,8% populacji mieszkało w budynkach wielomieszkaniowych, podczas gdy na wsi 78,2% mieszkańców zajmowało mieszkania w budynkach jednorodzinnych.

Single-family buildings dominated the housing stock. In urban areas they accounted for 77.8% of residential buildings, and in rural areas for 95.7%. A significant share of dwellings was located in multi-dwelling buildings. In urban areas, dwellings in these buildings accounted for 81.8% of total housing, and in rural areas for 21.8%. As of 31 March 2021, there were 0.8 million dwellings in inhabited buildings. Almost 2 million persons lived in them. In urban areas, 81.8% of the population lived in multi-dwelling buildings, while in rural areas 78.2% of residents inhabited dwellings in single-family buildings.

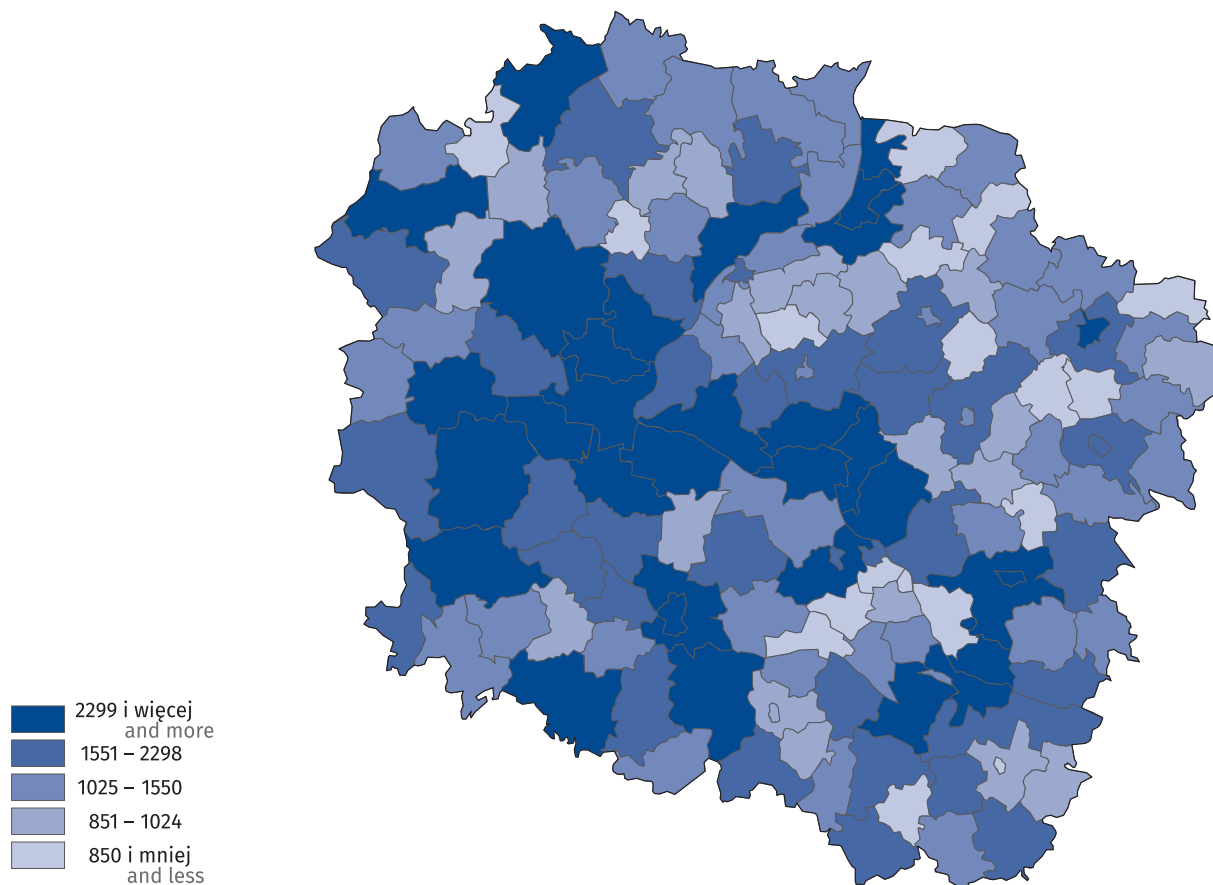
Wykres 2. Mieszkania w budynkach mieszkalnych według rodzaju w 2021 r.
Chart 2. Dwellings in residential buildings by type in 2021

Mieszkania w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych
 Dwellings in single-family residential buildings

Mieszkania w budynkach mieszkalnych wielomieszkaniowych
 Dwellings in multi-dwelling residential buildings

Mapa 1. Budynki zamieszkane w 2021 r.
Map 1. Inhabited buildings in 2021

1.2. Wiek budynków mieszkalnych

Rok wzniesienia budynku – Rok oddania budynku do użytku – rok, w którym budowa została zakończona, tzn. budynek został oddany do użytku. Jeżeli oddawany był do użytku częściami (klatkami, skrzydłami) przyjęto rok oddania do użytku ostatniej części budynku. Dla budynków zrekonstruowanych po całkowitym zniszczeniu przyjęto rok zakończenia rekonstrukcji.

Dla oceny zmian jakościowych istotne znaczenie mają informacje o wieku budynku tj. o okresie jego wybudowania. Według NSP 2021 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego było 297,7 tys. zamieszkałych budynków mieszkalnych tj. o 11,3% więcej niż według danych NSP 2011.

1.2. Age of residential buildings

The year the building was erected – The year the building was put into use – the year in which the construction was completed, i.e. the building was put into use. If it was put into use in parts (staircases, wings), the year when the last part of the building was put into use was adopted. For buildings reconstructed after complete destruction, the year of completion of reconstruction was adopted.

To assess qualitative changes, information about the age of a building, i.e. the period of its construction, is important. According to the 2021 Census, there were 297.7 thousand inhabited residential buildings in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, i.e. 11.3% more than according to the 2011 Census data.

Tablica 2. Budynki mieszkalne według roku budowy budynku

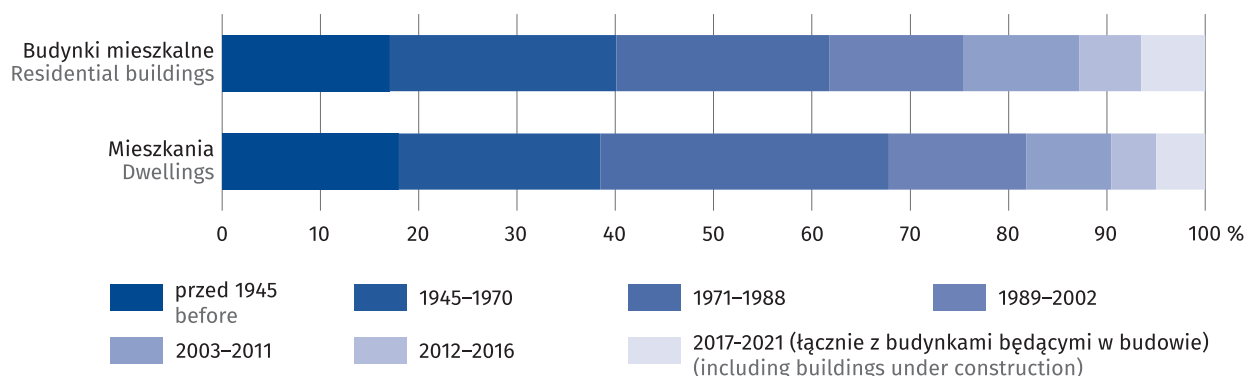
Table 2. Residential buildings by year of building construction

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Razem w tys. Total in thousands	Wybudowane w latach: Constructed in the years:									Będące w budowie Under construction	O nieustalonej informacji Unknown
			przed 1918 before	1918–1944	1945–1970	1971–1978	1979–1988	1989–2002	2003–2011	2012–2016	2017–2021		
			w % ogółu zamieszkałych budynków mieszkalnych in % of total inhabited residential buildings										
Ogółem Total	2011	267,5	11,4	11,1	25,4	12,0	13,0	10,9	9,6	.	.	0,4	6,0
	2021	297,7	7,5	9,4	22,8	9,3	12,1	13,4	11,7	6,2	6,0	0,4	1,3
Miasto Urban areas	2011	103,7	12,1	10,6	21,3	12,1	14,9	14,1	8,9	.	.	0,3	5,6
	2021	110,1	9,0	9,0	20,4	9,9	14,1	16,9	10,4	4,2	4,3	0,2	1,7
Wieś Rural areas	2011	163,7	11,0	11,5	28,0	12,0	11,9	8,9	10,0	.	.	0,5	6,2
	2021	187,5	6,6	9,6	24,2	9,0	10,8	11,3	12,5	7,4	7,0	0,5	1,1
2011=100													
Ogółem Total		111,3	72,6	93,6	99,8	86,2	102,9	136,2	135,7	.	.	91,5	24,9
Miasto Urban areas		106,2	79,1	90,3	101,4	86,4	100,8	126,9	123,7	.	.	68,6	31,6
Wieś Rural areas		114,5	68,1	95,6	99,0	86,1	104,6	145,6	142,5	.	.	99,6	21,1

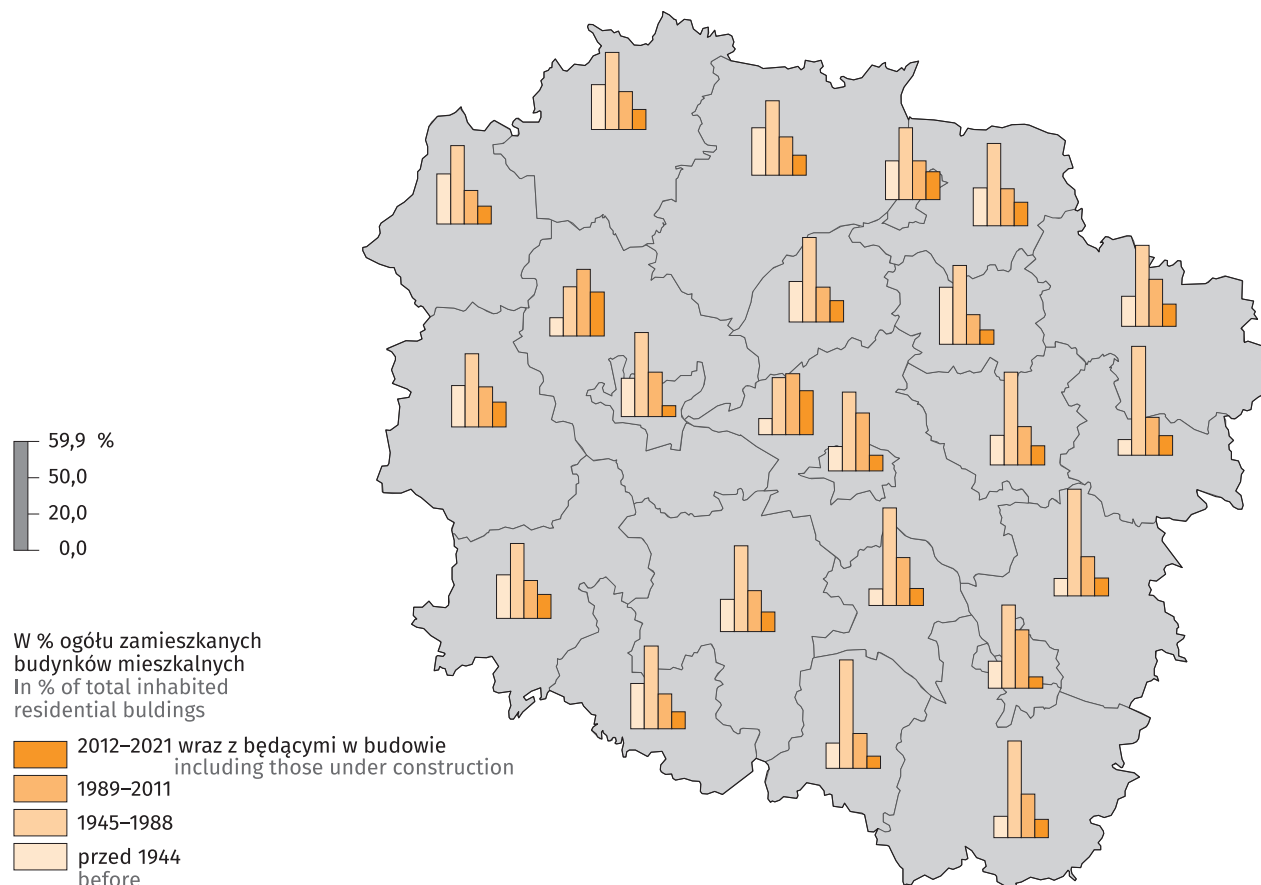
Według wyników NSP 2021 22,2 tys. zamieszkałych budynków mieszkalnych w województwie kujawsko-pomorskim wybudowanych zostało przed 1918 rokiem i znajdowało się w nich 77,1 tys. mieszkań, które stanowiły ponad 10,3% ogólnej liczby mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba budynków z tego okresu zmniejszyła się o ponad 1 tys., zaś mieszkań o 5,6 tys. Zarówno na terenach wiejskich, jak i w miastach przeważały budynki z lat 1945–1970, które stanowiły kolejno 24,2% i 20,4% ogółu. Budynki wybudowane w latach 1979–2002 stanowiły 30,5% ogółu budynków mieszkalnych, a ich liczba wyniosła 75,7 tys. z 221,6 tys. mieszkań. Budynki z tych lat przeważały w powiecie aleksandrowskim i w mieście Bydgoszczy, a najmniej wybudowanych w tym okresie budynków zanotowano w powiecie wąbrzeskim. Najmniej budynków w województwie powstało w latach 2017–2021. Stanowiły one tylko 4,3 % wszystkich budynków mieszkalnych z liczbą 17,8 tys. mieszkań. Najwięcej budynków z tego okresu, podobnie jak w poprzednich okresach, zlokalizowanych było w mieście Bydgoszczy i stanowiły one 3,2 % wszystkich wybudowanych w tym okresie budynków w województwie.

According to the 2021 Census, 22.2 thousand inhabited residential buildings in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship were built before 1918 and contained 77.1 thousand dwellings, which accounted for more than 10.3% of the total number of dwellings. Compared to 2011, the number of buildings from this period decreased by more than 1.0 thousand, while the number of dwellings by 5.6 thousand. In both rural and urban areas, buildings from 1945–1970 predominated, accounting for 24.2% and 20.4% of the total, respectively. Buildings constructed between 1979 and 2002 accounted for 30.5% of the total, with 75.7 thousand of the 221.6 thousand dwellings. Buildings from these years in the Aleksandrowski Powiat and in the city of Bydgoszcz, while the fewest buildings built during this period were recorded in the Wąbrzeski Powiat. The fewest buildings in the voivodship were built between 2017 and 2021. They accounted for only 4.3% of all residential buildings with 17.8 thousand dwellings. The largest number of buildings from this period, as in previous periods, was located in the city of Bydgoszcz, and they accounted for 3.2% of all buildings constructed in the voivodship during this period.

Wykres 3. Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań według okresu budowy w 2021 r.
Chart 3. Structure of inhabited buildings and dwellings by their period of construction in 2021

Mapa 2. Struktura budynków mieszkalnych według okresu budowy w 2021 r.
 Map 2. Structure of inhabited buildings by their period of construction in 2021

1.3. Własność zamieszkałych budynków mieszkalnych

Własności budynków:

- **za właściciela budynku** uważa się osobę fizyczną, bądź osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej posiadającą do tego budynku tytuł własności, potwierdzony wpisem do księgi wieczystej, a w razie braku księgi w innym dokumencie potwierdzającym własność. Właścicielem budynku poza osobą fizyczną może być gmina, przedsiębiorstwo (państwowe, komunalne lub prywatne), Skarb Państwa, instytucja finansowa, ubezpieczeniowe bądź inna, spółdzielnia mieszkaniowa, stowarzyszenie, związek, organizacja wyznaniowa itd.;

1.3. Ownership of inhabited residential buildings

Ownership of buildings:

- **the owner of a building** is considered to be a natural person, a legal person or an organizational unit without legal personality who has the title to the building, confirmed by an entry in the land and mortgage register, and in the absence of a register, in another document confirming ownership. Apart from a natural person, the owner of a building may be a commune, an enterprise (state-owned, municipal or private), the State Treasury, a financial, insurance or other institution, a housing cooperative, an association, a union, a religious organization, etc.;

- **osoba fizyczna** – dotyczy budynków, które stanowią w całości nieograniczoną własność osoby fizycznej, niezależnie, czy właściciel budynku mieszka w nim, czy też wynajął go lub oddał w bezpłatne użytkowanie innej osobie (osobom), bądź budynek oddany został do eksploatacji lecz nie został jeszcze zasiedlony. Dotyczy także budynków jednorodzinnych pozostających w całości we własności osoby fizycznej (jako osobę fizyczną należy traktować również małżeństwo). W przypadku budynków jednorodzinnych z odrębnymi/wyodrębnionymi lokalami mieszkalnymi, do których prawo własności przysługuje poszczególnym osobom fizycznym zostały one zaliczone do budynków stanowiących współwłasność;
- **spółdzielnia mieszkaniowa** – dotyczy budynków, do których tytuł własności posiada spółdzielnia mieszkaniowa i nie ma w tych budynkach żadnego lokalu stanowiącego wyodrębnioną własność innego podmiotu;
- **gmina** – dotyczy budynków, w których wszystkie mieszkania stanowią własność gminy, tj.:
 - będących w całości własnością gminy, pozostających w zarządzie przedsiębiorstwa (zakładu) gospodarki mieszkaniowej lub komunalnej jednostki organizacyjnej specjalnie powstałej do zarządzania zasobami mieszkaniowymi gminy, jak też budynków pozostających w bezpośrednim zarządzie urzędu gminy,
 - przekazanych gminie, ale pozostających w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakładów opieki zdrowotnej, ośrodków pomocy społecznej, jednostek systemu oświaty, instytucji kultury,
 - stanowiących własność Skarbu Państwa, ale przekazanych gminie w tzw. „przymusowy zarząd”;
- **Skarb Państwa** – dotyczy budynków będących w całości w zasobie lub w zarządzie: Krajowego Ośrodka Wsparcia rolnictwa, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, jednostek podległych ministrom, organów władzy państwowej i administracji państwowej oraz kontroli państwowej;
- **zakład pracy** – dotyczy budynków, w których wszystkie mieszkania stanowią własność zakładu pracy. Wśród budynków stanowiących własność zakładu pracy rozróżnia się budynki:

- **natural person** – applies to buildings that are entirely the unlimited property of a natural person, regardless of whether the owner of the building lives in it, has rented it or given it for free use to another person (persons), or the building has been put into operation but has not yet been inhabited. It also applies to single-family buildings wholly owned by a natural person (a married couple should also be treated as a natural person). In the case of single-family buildings with separate/separated residential premises, the ownership of which is held by individual natural persons, they are classified as jointly owned buildings;
- **housing cooperative** – refers to buildings where the title to ownership is held by a housing cooperative and there are no premises in these buildings that are separately owned by another entity;
- **gmina** – refers to buildings in which all dwellings are owned by the municipality, i.e.:
 - wholly owned by the municipality, under the management of a housing management enterprise (plant) or a municipal organizational unit specifically established to manage the municipality's housing resources, as well as buildings under the direct management of the municipal office,
 - transferred to the municipality, but remaining at the disposal of public utility units, such as health care institutions, social welfare centers, educational system units, cultural institutions,
 - owned by the State Treasury, but transferred to the commune in the so-called “compulsory management”;
- **the State Treasury** – applies to buildings wholly owned or managed by: National Agricultural Support Center, Military Housing Agency, Internal Security Agency and Intelligence Agency, units subordinate to ministries, organs of state power and state administration and state control;
- **company** – refers to buildings in which all dwellings are owned by the company. Among the buildings owned by the workplace, a distinction is made between buildings:

- przedsiębiorstw państwowych, a także państwowych jednostek organizacyjnych, np. instytutów naukowo-badawczych, wyższych uczelni, instytucji artystycznych,
- przedsiębiorstw komunalnych, np. transportu miejskiego, wodociągów i kanalizacji, energetyki cieplnej itp., z wyjątkiem przedsiębiorstw gospodarki mieszkaniowej,
- przekazane wymienionym wyżej jednostkom przez Skarb Państwa lub gminę w trwałą zarząd,
- budynki stanowiące własność zakładu pracy sektora prywatnego, tj.: budynki stanowiące własność przedsiębiorstw prywatnych działających w formie spółek, a także budynki stanowiące własność spółdzielni pracy, spółdzielni produkcji rolnej, z wyjątkiem spółdzielni mieszkaniowych;
- **towarzystwo budownictwa społecznego (TBS)** – dotyczy budynków będących własnością podmiotu prawnego, który w swojej nazwie ma wyrazy „towarzystwo budownictwa społecznego” lub skrót „TBS”, bez względu na fakt partycypowania w kosztach budowy budynku innego podmiotu (gminy, spółdzielni mieszkaniowej, zakładu pracy) w zamian za uzyskanie mieszkań (na zasadzie najmu) dla wskazanych przez te podmioty osób trzecich;
- **pozostałego podmiotu** – dotyczy budynków, które w całości (tzn. nie ma w nich żadnego lokalu stanowiącego wyodrębnioną własność innego podmiotu) stanowią własność:
 - organizacji prywatnych budujących lub kupujących mieszkania dla zysku: na sprzedaż lub na wynajem,
 - związków zawodowych, stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, samorządów zawodowych i gospodarczych,
 - Kościoła Katolickiego i innych kościołów i związków wyznaniowych, w tym również uczelni katolickich i instytutów kościelnych,
 - innych jednostek wcześniej nie omówionych, np. organizacja prywatna budująca dla zysku, stowarzyszenie, partia polityczna, fundacja, instytucja wyznaniowa;
- **współwłasność** – dotyczy budynków mających kilku prawnych właścicieli uwidocznionych w księdze wieczystej.
- state-owned enterprises, as well as state organizational units, e.g., scientific and research institutes, universities, art institutions,
- municipal enterprises, e.g., municipal transport, water and sewerage, thermal power, etc., with the exception of housing management enterprises,
- transferred to the above-mentioned units by the State Treasury or municipality for permanent management,
- buildings owned by a private sector enterprise, i.e.: buildings owned by private enterprises operating in the form of companies, as well as buildings owned by labor cooperatives, agricultural production cooperatives, with the exception of housing cooperatives;
- **public building societies** – refers to buildings owned by a legal entity that has the words “public building societies” or the abbreviation “TBS” in its name, regardless of the fact of participation in the cost of construction of the building of another entity (municipality, housing cooperative, workplace) in exchange for obtaining housing (on a rental basis) for third parties designated by these entities;
- **other entity** – refers to buildings that are wholly (i.e., there are no units in them that are separately owned of another entity) owned:
 - private organizations that build or buy housing for profit: for sale or for rent,
 - trade unions, associations, foundations, political parties, professional and economic self-governments,
 - Catholic Church and other churches and religious associations, including Catholic universities and church institutes,
 - other entities not previously discussed, such as a private organization building for profit, an association, a political party, a foundation, a religious institution;
- **the co-ownership** – a building having several legal owners found in land and mortgage register.

Tablica 3. Zamieszkane budynki mieszkalne i mieszkania w zamieszkanach budynkach mieszkalnych
Table 3. Inhabited residential buildings and dwellings in inhabited residential buildings

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Razem Total	W tym stanowiące: Of which:							
			własność: owned by:							współ- własność co-owned
			osób fi- zycznych natural persons	spół- dzielni mieszka- niowych housing coopera- tives	gmin gminas	Skarbu Państwa State Treasury	zakładów pracy compa- nies	TBS-ów public buldings societies	pozo- stałych podmio- tów other entities	
Budynki w tys. Buildings in thousands										
Ogółem Total	2011	267,5	219,5	1,6	3,2	1,4	1,8	0,1	0,8	27,6
	2021	297,7	258,7	0,6	1,6	0,3	0,7	0,9	2,1	31,9
Miasto Urban areas	2011	103,7	76,6	1,3	2,0	0,2	0,6	0,1	0,3	18,7
	2021	110,1	83,1	0,3	0,9	0,0	0,1	0,9	0,8	23,7
Wieś Rural areas	2011	163,7	142,9	0,3	1,2	1,2	1,3	0,0	0,5	8,8
	2021	187,5	175,6	0,3	0,7	0,2	0,5	0,1	1,3	8,2
2011=100										
Ogółem Total		111,3	117,9	35,6	49,6	17,8	37,0	855,6	252,8	115,7
Miasto Urban areas		106,2	108,5	20,6	43,4	18,5	25,8	846,6	265,7	126,4
Wieś Rural areas		114,5	122,9	101,3	60,4	17,6	41,9	1040,0	245,2	93,0
Mieszkania w tys. Dwellings in thousands										
Ogółem Total	2011	689,0	281,4	23,2	15,9	4,0	5,7	1,7	1,6	343,6
	2021	751,2	272,3	0,9	5,4	0,3	1,0	18,6	2,2	449,3
Miasto Urban areas	2011	473,8	120,8	21,2	11,8	1,1	2,7	1,6	0,9	309,4
	2021	511,4	89,5	0,5	3,5	66	0,2	18,0	0,9	398,3
Wieś Rural areas	2011	215,3	160,6	2,0	4,1	2,9	3,1	0,1	0,7	34,2
	2021	239,8	182,8	0,5	2,0	0,2	731	0,6	1,3	51,0
2011=100										
Ogółem Total		109,0	96,8	4,0	34,1	7,1	17,0	1098,1	140,3	130,8
Miasto Urban areas		107,9	74,1	2,2	29,3	6,1	9,2	1102,0	102,4	128,7
Wieś Rural areas		111,4	113,8	22,9	48,3	7,6	23,8	993,5	188,8	149,0

Duży wpływ na zmiany w strukturze własności budynków mieszkalnych i usytuowanych w nich mieszkań miały nowe uregulowania prawne dotyczące własności mieszkań. Zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich, przeważająca część zamieszkanach budynków mieszkalnych oraz zlokalizowanych w nich mieszkań należała do osób fizycznych. Zdecydowaną większość należących do osób fizycznych budynków stanowiły

The changes in the ownership structure of residential buildings and the dwellings located in them have been greatly influenced by new regulations on housing ownership. In both urban and rural areas, the vast majority of inhabited residential buildings and the dwellings located in them were owned by natural persons. The vast majority of buildings owned by natural persons were single-family buildings. Multi-dwelling buildings

budynki jednorodzinne. Budynki wielomieszkaniowe stanowiły w większości własność pozostałych podmiotów, gmin i towarzystw budownictwa społecznego.

W porównaniu ze spisem przeprowadzonym w 2011 r. znacząco – ponad ośmiokrotnie – zwiększyła się liczba zamieszkałych budynków mieszkalnych stanowiących własność towarzystw budownictwa społecznego oraz 2,5 krotnie – pozostałych podmiotów. Przybyło również budynków mieszkalnych należących do osób fizycznych (o prawie 18%). Zmniejszył się udział pozostałych form własności w strukturze zasobów budynków mieszkalnych. W 2021 r. najwięcej budynków należało do osób fizycznych (86,9% całkowitej liczby zamieszkałych budynków mieszkalnych). Osoby te były właścicielami 258,7 tys. budynków mieszkalnych z 272,3 tys. mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba budynków mieszkalnych należących do osób fizycznych zwiększyła się o 17,9%, a ich przyrost w miastach i na wsi, wynosił odpowiednio 8,5% i 22,9%.

W miastach w posiadaniu osób fizycznych znajdowało się 83,1 tys. budynków mieszkalnych z 89,5 tys. mieszkań. Budynki te stanowiły 75,5% ogółu budynków mieszkalnych w miastach.

Na wsi osoby fizyczne dysponowały 175,6 tys. budynków mieszkalnych, w których zlokalizowanych było 182,8 tys. mieszkań. Odsetek budynków mieszkalnych należących do osób fizycznych na wsi był wyższy niż w miastach i wyniósł 93,6%.

Drugą pozycję pod względem udziału w liczbie budynków mieszkalnych zajmowały budynki stanowiące współwłasność (10,7%). W 2021 r. liczba budynków mieszkalnych tego rodzaju wyniosła 31,9 tys. Zlokalizowanych było w nich 449,3 tys. mieszkań.

W miastach znajdowało się 23,7 tys. budynków stanowiących współwłasność. Mieściło się w nich 398,3 tys. mieszkań. Budynki we współwłasności stanowiły 21,5% budynków mieszkalnych w miastach, a mieszkania w tych budynkach – 77,9% ogółu tych mieszkań.

Na wsi budynki stanowiące współwłasność stanowiły 8,2 tys. tj. 4,4% ogółu budynków mieszkalnych. Z kolei mieszkania w tych budynkach – 21,3% ogółu tych mieszkań.

W 2021 r. zasoby spółdzielni mieszkaniowych obejmowały prawie 0,6 tys. budynków mieszkalnych z 0,9 tys. mieszkań. W porównaniu z poprzednim spisem liczba budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych spadła prawie 3-krotnie, a liczba mieszkań prawie 25-krotnie.

were mostly owned by other entities, gminas and public building societies.

Compared to the census conducted in 2011, the number of inhabited residential buildings owned by public building societies increased significantly – more than eight times – and the number of other entities increased 2.5 times. The number of residential buildings owned by natural persons also increased (by almost 18%). The share of other forms of ownership in the structure of residential building resources decreased. In 2021, most buildings were owned by natural persons (86.9% of the total number of inhabited residential buildings). These persons owned 258.7 thousand residential buildings with increase of 272.3 thousand dwellings. Compared to 2011, the number of residential buildings owned by natural persons increased by 17.9%, and their increase in urban and rural areas was 8.5% and 22.9%, respectively.

In urban areas, natural persons owned 83.1 thousand residential buildings with 89.5 thousand dwellings. These buildings accounted for 75.5% of all residential buildings in urban areas.

In rural areas, natural persons had 175.6 thousand residential buildings in which 182.8 thousand dwellings were located. The percentage of residential buildings owned by natural persons in rural areas was higher than in cities and amounted to 93.6%.

The second position in terms of share in the number of residential buildings was inhabited by co-owned buildings (10.7%). In 2021, the number of residential buildings of this type amounted to 31.9 thousand. 449.3 thousand dwellings were located in them.

There were 23.7 thousand co-owned buildings in urban areas. They contained more than 398.3 thousand dwellings. Buildings under co-ownership accounted for 21.5% of residential buildings in urban areas, and dwellings in these buildings accounted for 77.9% of the total.

In rural areas, buildings under co-ownership accounted for 8.2 thousand, or 4.4% of the total number of residential buildings. In turn, dwellings in these buildings – 21.3% of the total.

In 2021, the stock of housing cooperatives included almost 0.6 thousand residential buildings with 0.9 thousand dwellings. Compared to the previous census, the number of buildings owned by housing cooperatives fell by almost three times, and the number of dwellings by almost 25 times.

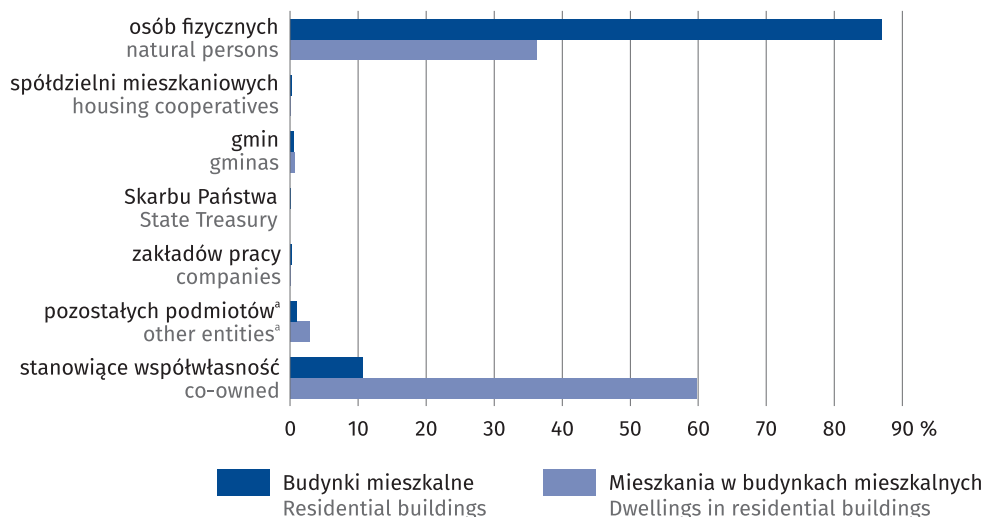
W 2021 r. 1,6 tys. budynków mieszkalnych, w których zlokalizowanych było 5,4 tys. mieszkań było własnością gmin. W stosunku do poprzedniego spisu liczba budynków zmniejszyła się o 50,4%, a liczba mieszkań w tych budynkach o 65,9%.

Do Skarbu Państwa należały 252 budynki mieszkalne, co stanowiło jedynie 0,1% wszystkich budynków mieszkalnych. Budynki te obejmowały 284 mieszkania. W okresie między spisami zasoby mieszkaniowe Skarbu Państwa zmniejszyły się o 82,2%. W 2021 r. w posiadaniu zakładów pracy było 0,7 tys. budynków, w których usytuowanych było 1,0 tys. mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba tych budynków zmniejszyła się o ponad 63%. Na moment spisu 2021 r. w zasobach towarzystw budownictwa społecznego (TBS) pozostawało 0,9 tys. budynków z 18,6 tys. mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba budynków pozostających w zasobach towarzystw budownictwa społecznego zwiększyła się dziewięciokrotnie, liczba mieszkań – ponad dziesięciokrotnie. W 2021 r. 2,1 tys. budynków mieszkalnych stanowiło własność pozostałych podmiotów. Były to głównie jednostki budujące dla zysku (deweloperzy), instytucje wyznaniowe i inne organizacje. W porównaniu z poprzednim spisem liczba budynków mieszkalnych pozostających we władaniu tych podmiotów zwiększyła się ponad 2,5-krotnie.

In 2021 1.6 thousand residential buildings, in which 5.4 thousand dwellings were located, were owned by gminas. Compared to the previous census, the number of buildings decreased by 50.4%, and the number of gminas dwellings in these buildings by 65.9%.

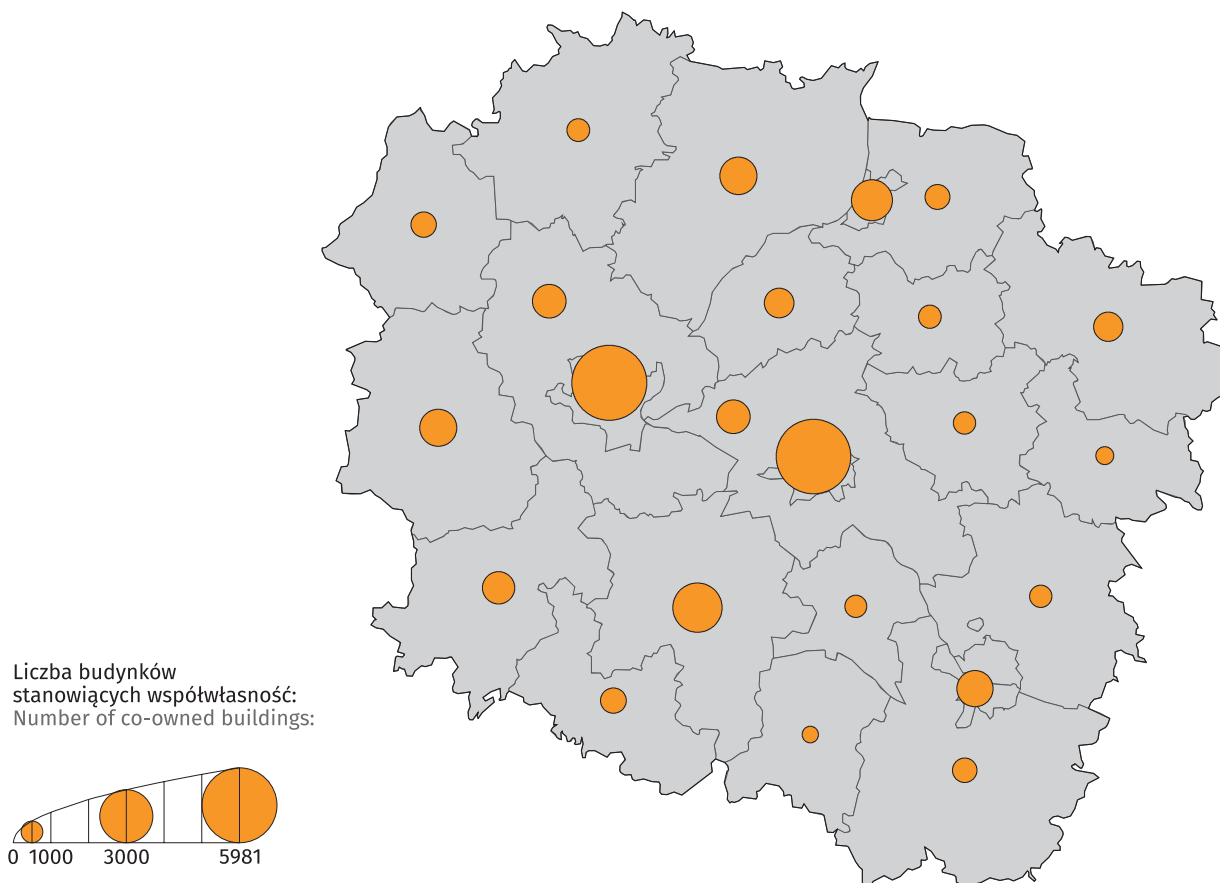
The State Treasury owned 252 residential buildings, which accounted for only 0.1% of all residential buildings. These buildings included 284 dwellings. Between the censuses, the Treasury's housing stock decreased by 82.2%. In 2021, State Treasury owned 0.7 thousand buildings, in which 1.0 thousand dwellings were located. Compared to 2011, the number of these buildings decreased by more than 63.0%. At the time of the 2021 Census, more than 0.9 thousand buildings with 18.6 thousand dwellings remained in the stock of public building societies. Compared to 2011, the number of buildings remaining in the resources of buildings societies increased nine times, the number of dwellings - more than ten times. In 2021, 2.1 thousand residential buildings were owned by other entities. These were mainly entities building for profit (developers), religious institutions and other organisations. Compared to the previous census, the number of residential buildings owned by these entities increased more than 2.5 times.

Wykres 4. Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań w budynkach mieszkalnych według form własności
Chart 4. Structure of residential buildings and dwellings in residential buildings by forms of ownership

a W tym: towarzystwa budownictwa społecznego, organizacje budujące dla zysku, kościoły i związki wyznaniowe.
a Including: social housing societies, for-profit construction organizations, churches and religious associations.

Mapa 3. Budynki stanowiące współtłasność z wyodrębnionymi własnościami lokali mieszkalnych w 2021 r.
 Map 3. Co-owned buildings with separated dwelling ownership in 2021

1.4. Wielkość budynków

W NSP 2021 budynki mieszkalne podzielono na budynki jednorodzinne i wielomieszkaniowe. Budynki jednorodzinne w 2021 r. stanowiły 89,1% wszystkich budynków mieszkalnych. Na terenach miast, podobnie jak na wsi, przeważało budownictwo jednorodzinne z udziałami odpowiednio 77,8% i 95,7% wszystkich budynków mieszkalnych.

1.4. Size of buildings

In 2021 Census residential buildings were divided into single-family and multi-dwelling buildings. Single-family buildings accounted for 89.1% of all residential buildings of the 2021 Census. In urban areas, as in rural areas, single-family housing prevailed with shares of 77.8% and 95.7% of all residential buildings, respectively.

Tablica 4. Przeciętna liczba mieszkań i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych**Table 4. Average number of dwellings and average useful floor area of dwellings in residential buildings**

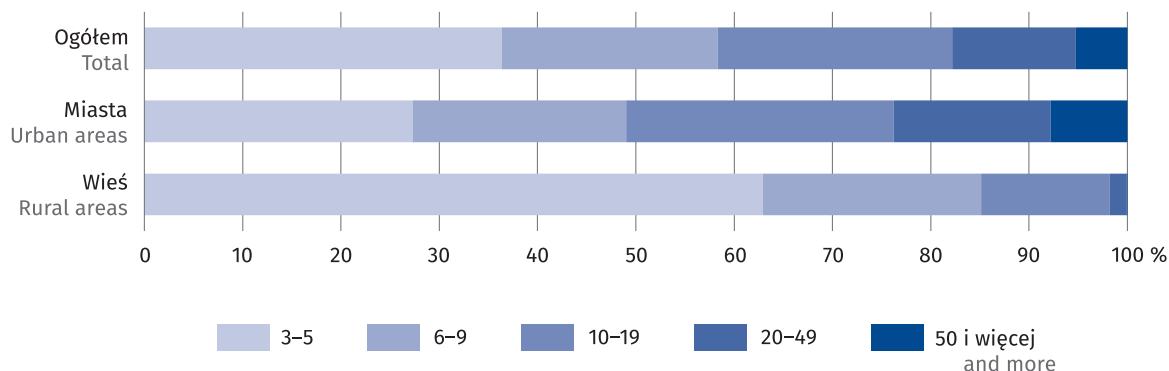
Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Razem Total	Z tego budynku Of total buildings	
			jednorodzinne single-family	wielomieszkaniowe multi-dwelling
Przeciętna liczba mieszkań Average number of dwellings				
Ogółem Total	2021	2,52	1,06	14,47
Miasto Urban areas	2021	4,64	1,08	17,08
Wieś Rural areas	2021	1,28	1,11	6,51
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynku ^a w m ² Average useful floor area of dwellings in a building ^a in m ²				
Ogółem Total	2021	178,62	111,38	726,52
Miasto Urban areas	2021	281,21	116,82	855,67
Wieś Rural areas	2021	118,37	108,79	332,40

a Dotyczy powierzchni użytkowej wszystkich mieszkań w budynku.
a Concerns useful floor area of all dwellings in the building.

Przeciętna liczba mieszkań przypadająca na 1 budynek mieszkalny w 2021 r. wyniosła 2,52 mieszkania. W przypadku budynków jednorodzinnych wskaźnik ten wynosił 1,06. W miastach przeciętnie na 1 budynek jednorodzinny przypadało 1,08 mieszkania przy 1,04 przypadających na wsi. Niewielkie zmiany w przeciętnej liczbie mieszkań przypadającej na 1 budynek odnotowano w budynkach wielomieszkaniowych. W 2021 r. na 1 budynek wielomieszkaniowy przypadało przeciętnie 14,47 mieszkania. W 2021 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych wyniosła 70,8 m². W miastach budynki wielomieszkaniowe liczyły przeciętnie 50,10 m² powierzchni użytkowej mieszkań, podczas gdy na wsi – 51,08 m². W budynkach jednorodzinnych zlokalizowanych w miastach przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań to 107,78 m² natomiast na wsi ok. 104,14 m².

The average number of dwellings per 1 residential building in 2021 was 2.52. For single-family buildings, the indicator was 1.06. In urban areas, the average number of dwellings per 1 single-family building was 1.08 with 1.04 for rural areas. There was little change in the average number of dwellings per 1 building in multi-dwelling buildings. In 2021, there was an average of 14.47 dwellings per 1 multi-dwelling building. In 2021, the average of useful floor area of dwellings in multi-dwelling buildings was 70.8 m². In urban areas, multi-dwelling buildings had an average of 50.1 m² of useful floor area of dwellings, while in rural areas they had 51.08 m². In single-family buildings located in urban areas, the average of useful floor area of dwellings is 107.78 m², while in rural areas it was about 104.14 m².

Wykres 5. Struktura budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych według liczby mieszkań w 2021 r.
Chart 5. Structure of multi-dwelling residential buildings by number of dwellings in 2021

1.5. Wyposażenie budynków w podstawowe instalacje

Instalacja w budynku:

Wodociąg. Za budynek wyposażony w wodociąg uznano taki, w którym instalacja wodociągowa doprowadzona była do wszystkich, bądź niektórych mieszkań w budynku, jak i taki, gdy w żadnym mieszkaniu nie było kranu z wodą, ale usytuowany jest on wewnątrz budynku, np. na korytarzu.

Przez wodociąg z sieci rozumiano układ połączonych ze sobą przewodów przeznaczonych do przesyłu wody między ujęciem a odbiorcą. W skład sieci wodociągowej wchodzi: przewody magistralne, przewody rozdzielcze i połączenia domowe zwane przyłączami.

Przez wodociąg lokalny rozumiano układ, gdy wodociąg doprowadza wodę do jednego, lub kilku budynków sąsiednich ze źródła ujęcia wody (przydomowej studni głębinowej), poprzez zestaw hydroforowy składający się z pompy, zbiornika wodno-powietrznego (hydrofora) i przełącznika ciśnieniowego. Zadaniem zestawu jest zapewnienie odpowiedniego, stabilnego ciśnienia w domowej instalacji wodociągowej.

Kanalizacja. Za budynek wyposażony w kanalizację należy uznać taki, wewnątrz którego – w obrębie mieszkań bądź w korytarzu – znajduje się instalacja, do której podłączone są takie urządzenia jak: zlew, ustęp, umywalka, wanna, umożliwiające odprowadzenie nieczystości i zużytej wody (tzw. ścieków) do odbiorników.

1.5. Equipment of buildings with basic installations

Installation in the building

Wodociąg. A building with a water supply system was considered to be one in which a water supply system was provided to all or some of the dwellings in the building, as well as one in which no dwelling had a water tap, but it is located inside the building, such as in the corridor.

A network water supply system is understood as a system of interconnected pipes designed to transmit water between the intake and the consumer. The water supply network includes: main lines, distribution lines and household connections called connections.

A local water supply system was understood to be an arrangement where a water supply system brings water to one, or several neighboring buildings from a water intake source (domestic deep-water well), through a hydrophore set consisting of a pump, a water-air tank (hydrophore) and a pressure relay. The purpose of the set is to ensure adequate, stable pressure in the domestic water supply system.

Sewage system – a building equipped with a sewage system should be considered one inside of which – either within the apartments or in the corridor – there is an installation to which such devices as a sink, toilet, wash basin, bathtub are connected, allowing the discharge of waste and used water (so-called sewage) to receivers.

Przez sieć kanalizacyjną rozumiano układ połączonych ze sobą przewodów, które służą do odprowadzenia ścieków sanitarnych i wód deszczowych z budynków do oczyszczalni ścieków. Przewody te, w zależności od wielkości i funkcji zwane są kolektorami, kanałami głównymi, kanałami bocznymi i przyłączami domowymi (przykanalikami).

Przez kanalizację lokalną rozumiano kanalizację dla jednego, kilku, bądź kilkunastu gospodarstw domowych, zamieszkujących w jednym bądź kilku budynkach. Zebrane razem ścieki są odprowadzane w jedno miejsce, w którym znajduje się osiedlowa oczyszczalnia. W niej unieszkodliwia się ścieki i następnie odprowadza do gruntu bądź cieku wodnego.

Gaz z sieci. Za wyposażony w gaz z sieci uznano budynek, gdy gaz z sieci dostarczany do mieszkań z wykorzystaniem sieci gazowej tj. gazociągów wraz ze stacjami gazowymi, układami pomiarowymi, tłoczniami gazu, magazynami gazu, połączonymi i współpracującymi ze sobą, służącymi do przesyłania i dystrybucji paliw gazowych oraz należącymi do przedsiębiorstwa gazowniczego.

A sewage network is understood to be a system of interconnected pipes that are used to carry sanitary sewage and rainwater from buildings to a sewage treatment plant. These conduits, depending on their size and function, are called collectors, main sewers, side sewers and house connections (domestic connection sewers).

By local sewage system was meant sewage systems for one, several, or a dozen households, living in one or more buildings. Collected together, the sewage is discharged to a single location, where there is a residential treatment plant. There the wastewater is disposed of and then discharged into the ground or a watercourse.

Gas supply system was considered to be equipped with gas from the network, when gas from the network supplied to dwellings using the gas network, i.e. gas pipelines together with gas stations, metering systems, gas compressor stations, gas storage facilities, connected and cooperating with each other, for the transmission and distribution of gaseous fuels and owned by the gas company.

Tablica 5. Budynki mieszkalne według stopnia wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne
Table 5. Residential buildings by degree of equipment with technical and sanitary installations

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Budynki ogółem Buildings in total	W tym budynki wyposażone w: Of which fitted with:					
			wodociąg water supply system		kanalizację sewage system		gaz z sieci gas supply system	centralne ogrzewanie central heating
			razem total	w tym z sieci of which from ne- twork	razem total	w tym z sieci of which from ne- twork		
W tys. In thousands								
Ogółem Total	2011	267,5	262,0	238,0	251,7	116,6	58,3	214,5
	2021	297,7	294,4	279,5	290,7	159,5	82,7	242,1
Miasto Urban areas	2011	103,7	103,2	98,7	102,5	76,6	54,5	89,4
	2021	110,1	109,0	106,0	108,8	96,8	67,0	92,7
Wieś Rural areas	2011	267,5	158,8	238,0	251,7	116,6	3,8	125,2
	2021	187,5	185,5	173,5	181,9	62,8	15,7	149,4
W % ogółu In % of total								
Ogółem Total	2011	100,0	98,0	89,0	94,1	43,6	21,8	80,2
	2021	100,0	98,9	93,9	97,6	53,6	27,8	81,3
Miasto Urban areas	2011	100,0	99,5	95,2	98,8	73,9	52,6	86,1
	2021	100,0	98,9	96,2	98,7	87,8	60,9	84,2
Wieś Rural areas	2011	100,0	98,0	89,0	94,1	43,6	1,4	46,8
	2021	100,0	98,9	92,5	97,0	33,5	8,4	79,7
2011=100								
Ogółem Total		111,3	112,4	117,5	115,5	136,8	141,9	112,9
Miasto Urban areas		106,2	105,6	107,3	106,1	126,3	123,0	103,8
Wieś Rural areas		70,1	70,8	72,9	72,3	53,8	416,7	119,4

Instalacja wodociągowa była najczęściej występującą w budynkach mieszkalnych. Według danych ze spisu z 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim prawie wszystkie budynki mieszkalne tj. 98,9% były wyposażone w instalację wodociągową, z czego 93,9% w wodociąg sieciowy. Zarówno w miastach, jak i na wsi 98,9% budynków było wyposażonych w wodociąg, z czego podłączonych do sieci więcej było w miastach – 96,2%, na wsi 92,5%.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego najwięcej budynków wyposażonych w instalację wodociągową znajdowało się w powiatach: chełmińskim, radziejowskim i mogileńskim. Analiza danych pokazuje wzrost udziału takich gospodarstw w stosunku do 2011 r. o 12,4%. W instalację kanalizacyjną wyposażonych było 97,6% ogółu zamieszkanich budynków mieszkalnych, natomiast podłączenie budynków do kanalizacji sieciowej posiadało 53,6% budynków. W miastach znajdowało się 98,7% budynków mieszkalnych z instalacją kanalizacyjną, a 87,8% podłączonych było do sieci. Na wsi budynki z kanalizacją stanowiły 97,0% ogółu budynków mieszkalnych zamieszkanich, a ok. 33,5% posiadało przyłącze do sieci.

Stopień wyposażenia budynków mieszkalnych w kanalizację z odprowadzeniem do sieci był zróżnicowany przestrzennie. W miastach najwyższy odsetek budynków mieszkalnych z tą instalacją (ponad 92,8%) wystąpił w powiatach: świeckim, wąbrzeskim, tucholskim oraz mieście na prawach powiatu Bydgoszcz. Najniższy udział, poniżej 80%, odnotowano w powiecie aleksandrowskim i lipnowskim. Na wsi najwyższy, ponad 45%, poziom wyposażenia w kanalizację sieciową odnotowano w powiatach: tucholskim, toruńskim i świeckim, a najniższy, nie przekraczający 21%, w powiatach: lipnowskim, radziejowskim i rypińskim.

W 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba budynków wyposażonych w gaz z sieci wynosiła 82,7 tys. tj. 27,8% ogółu budynków mieszkalnych (w kraju 45,7%), i było to 41,9% więcej niż w 2011 r.

Na terenach miejskich najwięcej budynków podłączonych do sieci gazowej odnotowano w Bydgoszczy, powiecie mogileńskim i tucholskim. Natomiast najmniej takich budynków zlokalizowanych było w powiecie lipnowskim, gdzie udział wynosił jedynie 0,6%.

The water supply was the most common installation in residential buildings. According to data from the 2021 Census, in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, almost all residential buildings, i.e. 98.9%, were equipped with water supply installations, of which 93.9% were equipped with network water supply. Both in urban and rural areas, 98.9% of buildings were equipped with water supply, of which more were connected to the network in urban areas – 96.2%, and in rural areas – 92.5%.

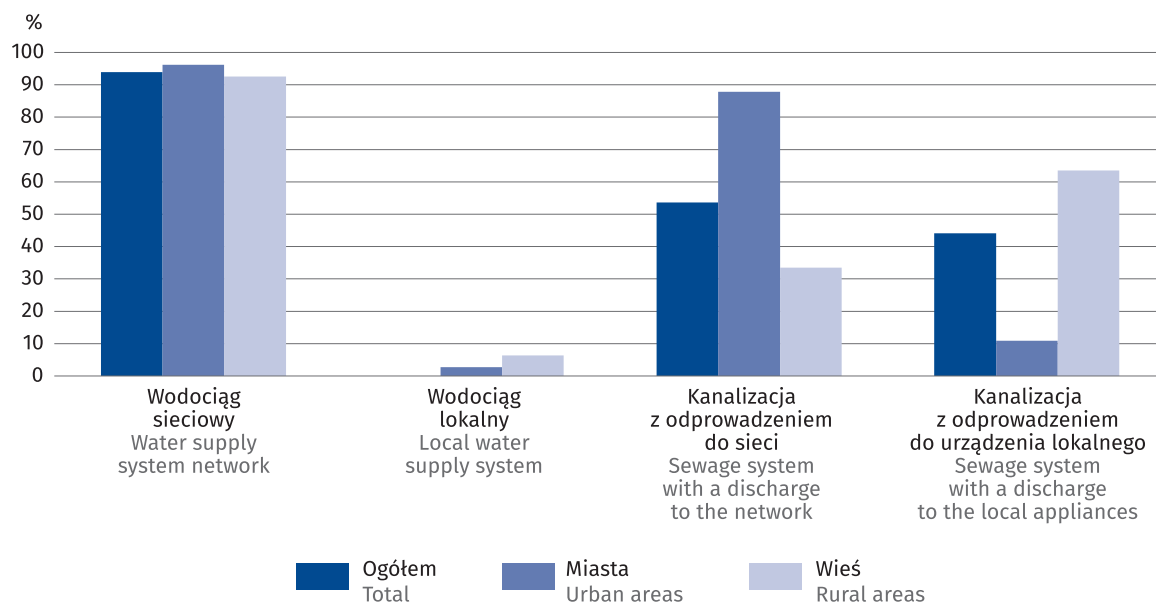
In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the most buildings equipped with water supply systems were located in the following powiats: Chełmiński, Radziejowski, Mogileński. Data analysis shows an increase in the share of such households by 12.4% compared to 2011. 97.6% of all inhabited residential buildings were equipped with sewage systems, while 53.6% of buildings were connected to the sewage system. In urban areas, 98.7% of residential buildings had sewage systems, and 87.8% were connected to the network. In rural areas, buildings with sewage systems accounted for 97.0% of all inhabited residential buildings, and about 33.5% had a connection to the network.

The degree to which residential buildings were equipped with sewage systems with discharge to the network varied spatially. In urban areas, the highest percentage of residential buildings with this installation (over 92.8%) occurred in the Świecki, Wąbrzeski, Tucholski Powiats and in the city of Bydgoszcz. The lowest share, below 80.0%, was recorded in the Aleksandrowski and Lipnowski Powiats. In the urban areas the highest level of networked sewage facilities, over 45%, was recorded in the Tucholski, Toruński, Świecki Powiats, and the lowest, not exceeding 21.0%, in the Lipnowski, Radziejowski and Rypiński Powiats.

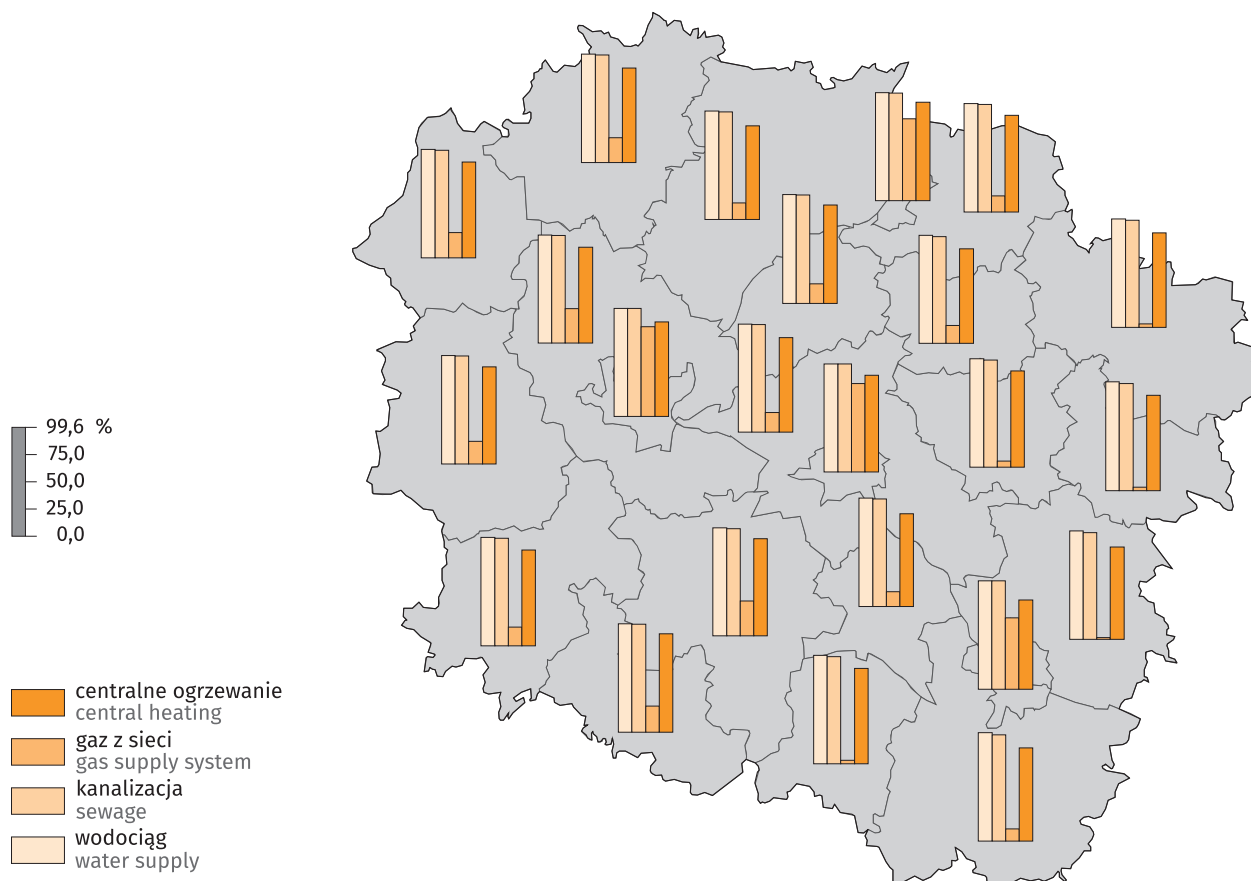
In 2021 in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the number of buildings equipped with gas supply system was 82.7 thousand, i.e. 27.8% of total residential buildings (45.7% in the rural areas), and this was 41.9% more than in 2011.

In urban areas, the highest number of buildings connected to the gas network was recorded in the city of Bydgoszcz, Mogileński i Tucholski Powiats. On the other hand, the fewest such buildings were located in Lipnowski Powiat where the share was only 0.6%.

Wykres 6. Wyposażenie budynków mieszkalnych w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r.
Chart 6. Residential buildings equipment with sanitation and technical installations in 2021

Mapa 4. Budynki mieszkalne według wyposażenia w podstawowe instalacje sieciowe w 2021 r.
Map 4. Residential buildings by equipment basic network installations in 2021

Rozdział 2

Chapter 2

Mieszkania

Dwellings

W tym rozdziale przedstawiona jest analiza zasobów mieszkaniowych w 2021 r. na poziomie województwa, powiatów, miast na prawach powiatu i gmin. Analiza obejmuje min. własność, wiek, wielkość mieszkań, a także ich wyposażenie w instalacje techniczno-sanitarne.

Mieszkanie – lokal przeznaczony na stały pobyt osób, konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku, stanowiący zespół izb lub jedną izbę, łącznie z pomocniczymi (przedpokój, hol, łazienka, ustęp, garderoba, spiżarnia, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnemu i gospodarczemu potrzebom mieszkańców), wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, korytarza, wspólnej sieni, ulicy, podwórza lub ogrodu niezależnie od tego, czy jest zamieszkane na podstawie jednego lub więcej niż jednego tytułu prawnego.

Mieszkanie zamieszkane – mieszkanie, w którym przebywa przynajmniej 1 osoba, niezależnie od tego, czy zameldowana jest ona w tym mieszkaniu na pobyt stały lub czasowy, czy też zamieszkuje w tym mieszkaniu czasowo bez zameldowania.

Mieszkania niezamieszkane – mieszkanie, w którym nie zamieszkuje na stałe ani nie przebywa czasowo żadna osoba.

Powierzchnia użytkowa mieszkań – suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności: pokoi, kuchni (z oknem i bez okna), spiżarni, przedpokoi, alków, holi, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy, ganku, garderoby oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnemu lub gospodarczemu potrzebom mieszkańców bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania.

This chapter presents an analysis of the housing stock in 2021 at the voivodship, powiat, city with powiat status and gmina levels. The analysis includes, among other things, ownership, age, size of dwellings, as well as their equipment with technical and sanitary installations.

Dwelling – premises for a permanent residence of persons – built or remodelled for residential purposes structurally separated by fixed walls within a building, into which a separate access leads from a staircase, a passage, a common hall or directly from a street, a courtyard or a garden, comprising one or several rooms and auxiliary spaces whether or not it is inhabited under one or more legal titles.

Inhabited dwelling – a dwelling in which at least one person resides, regardless of whether this person is registered for a temporary or permanent residence in this dwelling or stays in it without being registered for a temporary or permanent residence.

Uninhabited dwelling – a dwelling in which nobody stays temporarily or lives permanently.

Useful floor area of a dwelling – a total useful area of all premises in a dwelling, i.e. rooms, a kitchen (with and without a window), larders, anterooms, alcoves, halls, corridors, bathrooms, toilets, a cased veranda, a porch, a dressing room and other premises for residential and utility needs of dwellers regardless of their designation and purpose of use (among other things: ateliers, recreation facilities, etc.).

Izba – to pomieszczenie w mieszkaniu, oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami sięgającymi od podłogi do sufitu, o powierzchni nie mniejszej niż 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku; za izbę uważa się nie tylko pokoje, ale również kuchnie spełniające powyższe kryteria. Nie uznaje się za izby, bez względu na wielkość powierzchni i sposób oświetlenia: przedpokojów, holi, łazienek, ubikacji, spiżarni, werand, ganków, schowków itp.

A room – is a space in a dwelling, separated from other spaces by fixed walls from the floor to the ceiling, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e. with a window or a French window in an external wall of the building; kitchens are also considered rooms as long as they fulfill the above criteria. Corridors, halls, bathrooms, toilets, larders, verandas, porches, storerooms, etc. are not considered rooms irrespective of their area and lighting.

2.1. Stan i zmiany zasobów mieszkaniowych

2.1. Housing stock and its changes

Tablica 6. Mieszkania zamieszkane i niezamieszkane
Table 6. Inhabited and uninhabited dwellings

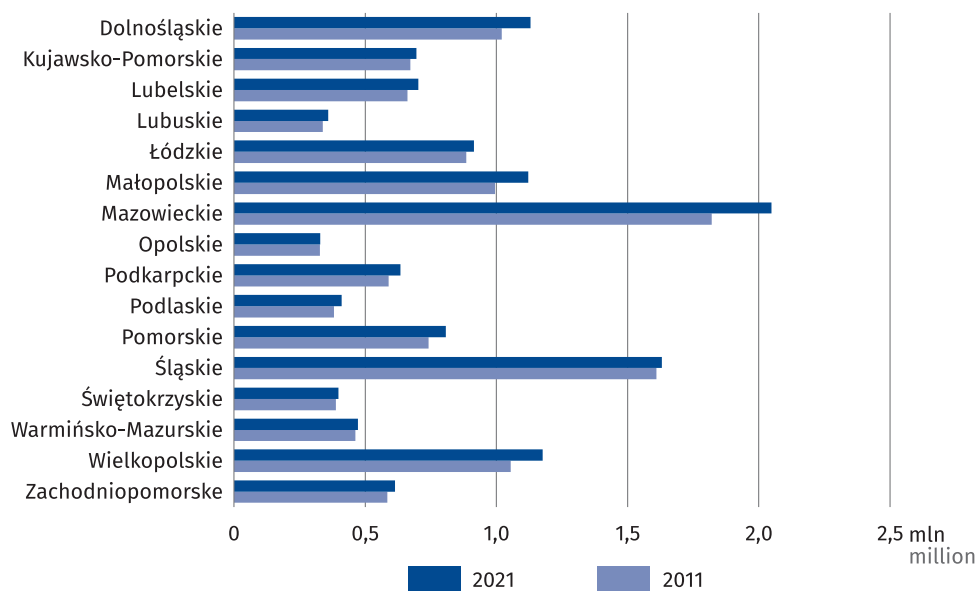
Wyszczególnienie Specification	Mieszkania Dwellings			Izby w mieszkaniach Rooms in dwellings			Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² Useful floor area of dwellings in m ²		
	razem total	zamiesz- kane inhabited	nieza- mieszkane uninhabited	razem total	zamiesz- kane inhabited	nieza- mieszkane uninhabited	razem total	zamiesz- kane inhabited	nieza- mieszkane uninhabited
W tys. In thousands									
Ogółem Total	778,3	694,6	83,7	2952,4	2681,4	271,0	55451,9	50445,9	5005,9
Miasto Urban areas	520,8	461,5	59,2	1821,1	1643,0	178,0	31708,1	28593,0	3115,1
Wieś Rural areas	257,6	233,1	24,5	1131,3	1038,3	93,0	23743,8	21852,9	1890,9
W % ogółu In % of total									
Ogółem Total	100,0	89,2	10,8	100,0	90,8	9,2	100,0	91,0	9,0
Miasto Urban areas	100,0	88,6	11,4	100,0	90,2	9,8	100,0	90,2	9,8
Wieś Rural areas	100,0	90,5	9,5	100,0	91,8	8,2	100,0	92,0	8,0

Tablica 7. Mieszkania zamieszkane i ludność w mieszkaniach**Table 7. Inhabited dwellings and population in dwellings**

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Mieszkania zamieszkane Inhabited dwellings			
		mieszkania dwellings	izby rooms	powierzchnia użytkowa mieszkań w m² useful floor area of dwellings in m²	ludność w mieszkaniach population in dwellings
W tys. In thousands					
Ogółem Total	2011	671,4	2472,0	45069,3	2076,8
	2021	694,6	2681,4	50445,9	1994,6
Miasto Urban areas	2011	458,9	1606,8	27202,1	1258,7
	2021	461,5	1643,0	28593,0	1168,9
Wieś Rural areas	2011	212,5	865,2	17867,2	818,1
	2021	233,1	1038,3	21852,9	825,7
2011=100					
Ogółem Total		103,5	108,5	111,9	96,0
Miasto Urban areas		100,6	102,3	105,1	92,9
Wieś Rural areas		109,7	120,0	122,3	100,9

W okresie międzyspisowym liczba mieszkań zamieszkałych, jak również liczba izb i ich powierzchnia użytkowa wzrosła bardziej na wsi niż w miastach przy jednoczesnym nieznacznym ubytku ludności w miastach – spadek o 7,6 tys.

In the inter-census period, the number of inhabited dwellings, as well as the number of rooms and their useful floor area, increased more in rural areas than in urban areas, while there was a slight decrease in the urban population - a decrease of 7.6 thousand.

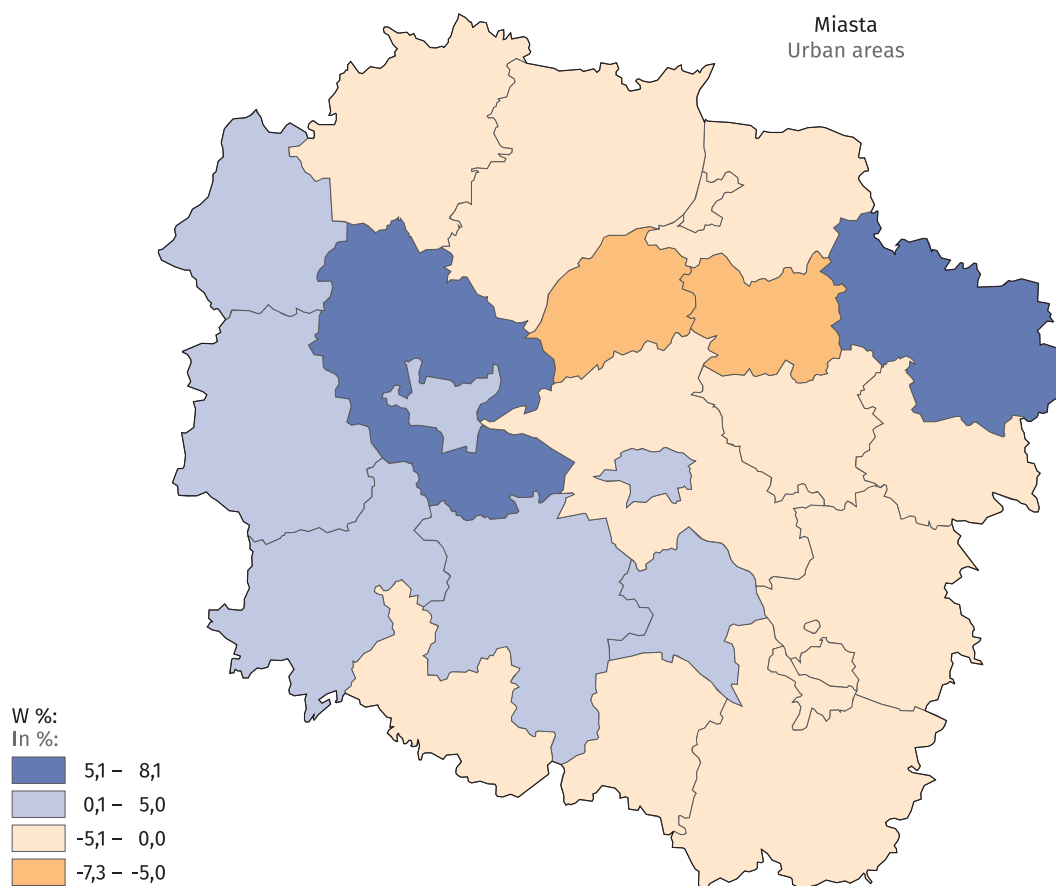
Wykres 7. Mieszkania zamieszkane według województw**Chart 7. Inhabited dwellings by voivodship**

W porównaniu z danymi ze spisu 2011 r. liczba mieszkań zamieszkałych w województwie kujawsko-pomorskim wzrosła o 3,4%. Najwyższy przyrost liczby mieszkań zamieszkałych w porównaniu z 2011 r. odnotowano w województwach: dolnośląskim o 10,8%, małopolskim o 12,7% i mazowieckim o 12,5%, natomiast najniższy przyrost w województwach: opolskim o 0,3%, śląskim o 1,3%. W żadnym z województw nie odnotowano spadku liczby mieszkań zamieszkałych. Według NSP 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim było 83,7 tys. mieszkań niezamieszkałych. Stanowiły one 12,1% ogółu mieszkań.

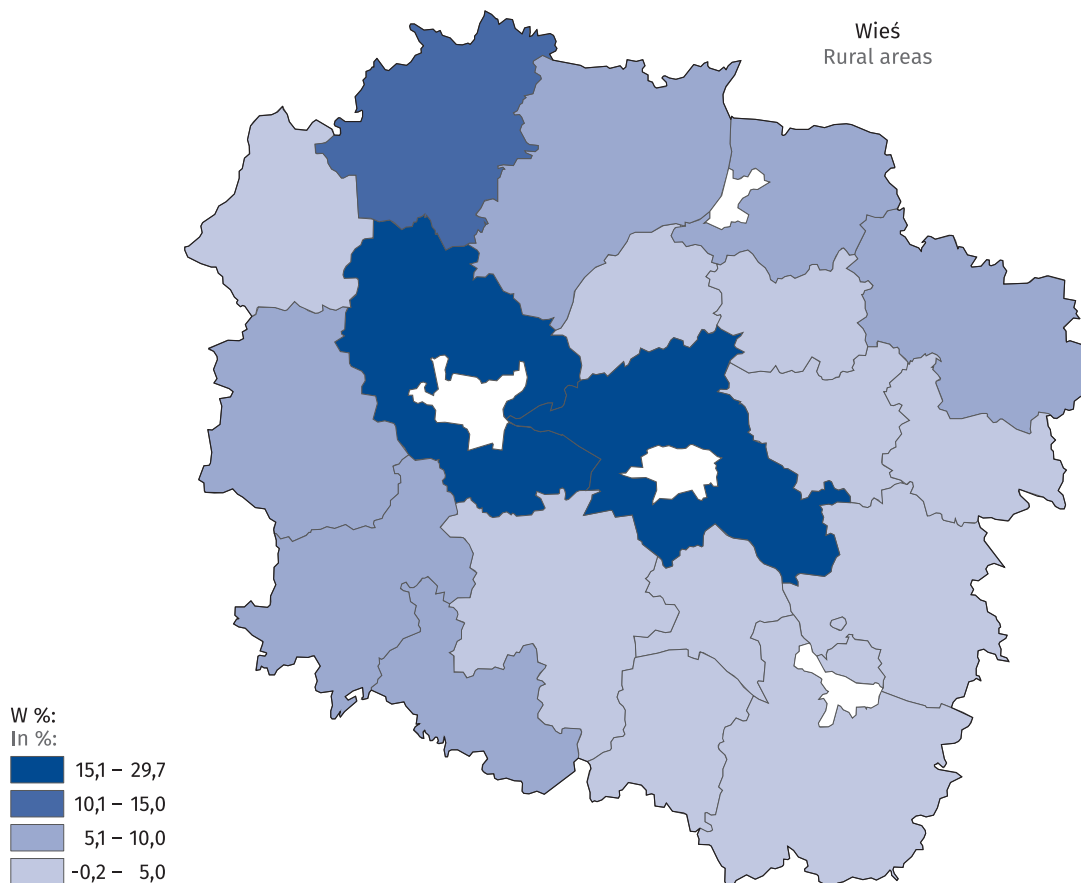
Compared to 2011 Census data, the number of inhabited dwellings in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship increased by 3.4%. The highest increase in the number of inhabited dwellings compared to 2011 was recorded in Voivodships: Dolnośląskie by 10.8%, Małopolskie by 12.7% and Mazowieckie by 12.5%, while the lowest increase was recorded in the Opolskie by 0.3%, Śląskie by 1.3%. None of the voivodships saw a decrease in the number of inhabited dwellings. According to the 2021 Census, there were 83.7 thousand uninhabited dwellings in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. They accounted for 12.1% of the total number of dwellings.

Mapa 5. Przyrost (ubyttek) liczby mieszkań zamieszkałych w latach 2011-2021

Map 5. Increase (decrease) of number of inhabited dwellings in 2011-2021

Mapa 5. Przyrost (ubyttek) liczby mieszkań zamieszkałych w latach 2011-2021 (dok.)
 Map 5. Increase (decrease) of number of inhabited dwellings in 2011-2021 (cont.)

2.2. Własność mieszkań

W porównaniu ze spisem przeprowadzonym w 2011 r. zwiększyła się liczba mieszkań, których właścicielami są osoby fizyczne, товариства будownictва społecznego i pozostałe podmioty przy jednoczesnym spadku liczby mieszkań w pozostałych własnościach.

2.2. Ownership of the dwellings

Compared to the census conducted in 2011, the number of dwellings owned by natural persons, building societies and other entities increased, while the number of dwellings in other ownerships decreased.

Formy własności mieszkań:

- **gminy (komunalne)** – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), będące własnością gminy, ale znajdujące się w budynkach stanowiących nieruchomości wspólne, tj. mieszkania, które służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych ogółu mieszkańców gminy, a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostki systemu oświaty, nauki, instytucje kultury, służące głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych pracowników tych jednostek;
- **spółdzielni mieszkaniowych** – dotyczy mieszkań spółdzielczych, do których przysługuje spółdzielcze prawo własnościowe do lokalu mieszkalnego np. gdy z członkiem spółdzielni, któremu przysługiwało wcześniej lokatorskie prawo do lokalu została zawarta umowa o przekształcenie takiego prawa na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu zgodnie ze statutem spółdzielni mieszkaniowej oraz mieszkań spółdzielczych, do których przysługuje spółdzielcze prawo lokatorskie do lokalu mieszkalnego;
- **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Agencji Mienia Wojskowego, w zarządzie jednostek podległych ministrom, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej, itp.;
- **zakładów pracy** – mieszkania, które są własnością przedsiębiorstw państwowych, w tym Lasów Państwowych oraz państwowych jednostek organizacyjnych np. instytutów badawczych, państwowych wyższych uczelni (bez uczelni katolickich), instytucji artystycznych, Spółdzielni Kółek Rolniczych; przedsiębiorstw komunalnych, z wyjątkiem przedsiębiorstw gospodarki mieszkaniowej; przedsiębiorstw prywatnych i innych prywatnych jednostek organizacyjnych;

Forms of dwelling ownership:

- **municipal (communal)** – dwellings owned by the municipality or the district (local selfgoverning community), owned by the municipality, but located in buildings that are common property, i.e., dwellings that serve to meet the housing needs of the general population of the municipality, as well as dwellings transferred to the municipality, but at the disposal of public utility units, such as medical entities, organizational units of social welfare and family support and the system of foster care, units of the educational system, science, cultural institutions, serving mainly to meet the housing needs of the employees of these units;
- **housing cooperatives** – refers to cooperative dwellings with cooperative ownership rights to residential premises, e.g., when an agreement has been concluded with a member of a cooperative who previously had a tenant's right to premises to convert such a right into a cooperative ownership right to premises in accordance with the statutes of the housing cooperative, and cooperative dwellings with a cooperative tenant's right to residential premises;
- **State Treasury** – dwellings staying as part of resources of National Agricultural Support Centre, the Military Property Agency, under management of entities subordinate to ministers, of state administration, of state control, etc.;
- **companies** – dwellings which are the property of public enterprises, including State Forests and state organizational entities e.g. public scientific and research institutes, public higher education institutes (excluding catholic universities) art institutes, Agriculture Circle Companies; municipal enterprises, excluding housing enterprises; private enterprises and other private organizational entities;

- **towarzystw budownictwa społecznego (TBS)** – mieszkania społeczno-czynszowe znajdujące się w budynkach będących własnością podmiotu prawnego, który w swojej nazwie ma wyrazy „towarzystwo budownictwa społecznego” lub skrót „TBS”, bez względu na fakt partycypowania w kosztach budowy budynku innego podmiotu (gminy, spółdzielni mieszkaniowej, zakładu pracy) w zamian za uzyskanie mieszkań (na zasadzie najmu) dla wskazanych przez te podmioty osób trzecich;
- **osób fizycznych w budynkach objętych wspólnotami mieszkaniowymi** – pojęcie wspólnota mieszkaniowa odnosi się do budynku (lub kilku budynków) wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnione własności osób fizycznych, potwierdzone wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych);
- **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, np. deweloperów; mieszkania stanowiące własność stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, związków zawodowych, samorządów zawodowych i gospodarczych; Kościoła Katolickiego i innych Kościołów, związków wyznaniowych, uczelni katolickich i instytucji kościelnych, itp.
- **public building societies** – dwellings in buildings being the property of legal entities having in their names “public building society” irrespective of participation in costs of constructing the building by another entity (a gmina, a housing cooperative, a company) in return for receiving the dwellings (on rental terms) for third parties indicated by such an entity;
- **natural persons covered by condominiums** – the term of condominium refers to a multi-dwelling building (or several buildings), in which part of or all units represent separate ownerships of natural persons, confirmed by a relevant entry in the land and mortgage register. A given housing community comprises all owners of the premises (both residential and commercial);
- **other entities** – dwellings constituting the property of institutions which erect buildings for profit– designated for sale (but not sold to any natural persons yet), or for rental, e.g. developers; dwellings owned by associations, foundations, political parties, trade unions, professional and economic self-governments; the Catholic Church and other Churches and religious associations, catholic universities and church institutes, etc.

Tablica 8. Struktura mieszkań zamieszkałych według podmiotów będących ich właścicielami
Table 8. Structure of inhabited dwellings by type of ownership

Wyszczególnienie Specification	Liczba mieszkań w tys. Number of dwellings in thousands	W tym mieszkania stanowiące własność ^a Of which owned by ^a							
		osób fizycznych natural persons	spółdzielni mieszkaniowych housing cooperatives		gmin gminas	zakładów pracy companies	Skarbu Państwa State-Treasury	TBS-ów public building societies	pozostałych podmiotów other entities
			własnościowe privately-owned dwellings	lokatorskie tenancy dwellings					
		w % ogółu in % of total							
Ogółem Total	694,6	74,8	14,4	2,5	4,1	0,4	0,2	0,9	2,0
Miasto Urban areas	461,5	65,7	20,5	3,5	5,3	0,3	0,2	1,3	2,5
Wieś Rural areas	233,1	93,0	2,2	0,6	1,9	0,6	0,2	0,1	1,0
2011=100									
Ogółem Total	103,4	129,2	95,6	26,4	63,2	22,1	11,8	174,9	585,2
Miasto Urban areas	100,5	137,0	93,3	25,3	62,3	18,6	12,6	177,4	763,4
Wieś Rural areas	109,6	119,6	173,1	57,9	68,7	26,8	10,6	126,5	271,3

a W strukturze nie przedstawiono udziału mieszkań z nieustaloną informacją o właścicielu.

a Structure does not present the share of dwellings with undetermined information about the owner.

Wśród podmiotów będących właścicielami mieszkań najliczniejszą grupą były osoby fizyczne. Na moment spisu w 2021 r. dysponowały one 74,8 tys. mieszkań, a liczba tych mieszkań wzrosła w stosunku do liczby wykazanej podczas poprzedniego spisu o 29,2%. Mieszkania osób fizycznych stanowiły 74,8% ogółu mieszkań zamieszkałych wobec 59,9% w 2011 r. Jednocześnie udział powierzchni użytkowej mieszkań pozostających w ich posiadaniu stanowił 71,6% całkowitej powierzchni użytkowej mieszkań zamieszkałych. W przekroju miasto-wieś zauważa się istotne różnicowanie struktury zamieszkałych zasobów mieszkaniowych według form własności. Na wsi 93,0% ogółu mieszkań zamieszkałych należało do osób fizycznych, podczas gdy w miastach udział ten wyniósł 65,7%.

Drugą pozycję pod względem udziału w liczbie mieszkań zamieszkałych zajmowały zasoby spółdzielni mieszkaniowych – 16,9%, w tym mieszkania własnościowe stanowiły 14,4%, a mieszkania lokatorskie – 2,5% ogółu mieszkań. Trzecią pozycję zajmowały mieszkania stanowiące własność gmin, zajmujące 4,1% ogółu mieszkań.

Among entities owning dwellings, the largest group was natural persons. At the time of the 2021 Census, they owned 74,8 thousand dwellings, and the number of these dwellings increased by 29.2% over the number shown in the previous census. Natural person's dwellings accounted for 74.8% of the total inhabited dwellings, compared to 59.9% in 2011. At the same time, the share of the useful floor area of dwellings owned by them accounted for more than 71.6% of the useful floor area of inhabited dwellings. In the urban-rural cross-section, significant differences are noted in the structure of inhabited housing stock by form of ownership. In rural areas, 93.0% of the total inhabited housing stock was owned by natural persons, while in urban areas this share was 65.7%.

The second position in terms of share in the number of inhabited dwellings was occupied by the stock of housing cooperatives – 16.9%, of which privately-owned dwellings accounted for 14.4%, and tenant dwellings – 2.5% of the total number of dwellings. The third position was inhabited by dwellings owned by gminas, accounting for 4.1% of the total number of dwellings.

Zasoby gminne w 2021 r. obejmowały 28,8 tys. mieszkań, co stanowiło 4,1% całkowitej liczby mieszkań zamieszkałych (wobec 6,8% w 2011 r.). Liczba mieszkań gminnych w stosunku do poprzedniego spisu zmniejszyła się o 36,8%. W miastach gminy dysponowały nieco ponad 24,3 tys. mieszkań, co stanowiło 5,3% ogółu mieszkań zamieszkałych. Z kolei na wsi we władaniu gmin pozostawało ok. 4,4 tys. mieszkań – 1,9% ogółu mieszkań zamieszkałych.

We władaniu zakładów pracy w momencie spisu pozostawało 2,6 tys. mieszkań (0,4% ogółu mieszkań zamieszkałych). Ponad 48% tych zasobów było zlokalizowanych w miastach, natomiast na wsi 0,6%.

W posiadaniu Skarbu Państwa według stanu na 31 marca 2021 r. znajdowało się 1,5 tys. mieszkań tj. 0,2% ogółu mieszkań zamieszkałych.

Na moment spisu 2021 r. w gestii товариств будownицтва społecznego (TBS) było 6,4 tys. mieszkań zamieszkałych, co stanowiło 0,9% ogółu mieszkań zamieszkałych. Prawie 96,4% tych mieszkań znajdowało się w miastach. W porównaniu z 2011 r. liczba mieszkań pozostających w zasobach товариств будownицтва społecznego zwiększyła się o 74,9%. W 2021 r. 6,4 tys. mieszkań zamieszkałych (2,2% ogółu zasobów mieszkaniowych zamieszkałych) stanowiło własność pozostałych podmiotów.

The gmina stock in 2021 included 28.8 thousand dwellings, accounting for 4.1% of the total number of inhabited dwellings (compared to 6.8% in 2011). The number of gminas' stock decreased by 36.8% compared to the previous census. In urban areas, gminas owned just over 24.3 thousand dwellings, which accounted for 5.3% of the total number of inhabited dwellings. In rural areas, on the other hand, gminas owned about 4.4 thousand dwellings – 1.9% of the total inhabited housing stock.

At the time of the census, 2.6 thousand dwellings (0.4% of the total inhabited housing stock) were under the ownership of companies. More than 48% of this stock was located in urban areas, while 0.6% was located in rural areas.

As of 31 March 2021, the State Treasury owned 1.5 thousand dwellings, i.e. 0.2% of the total inhabited housing stock.

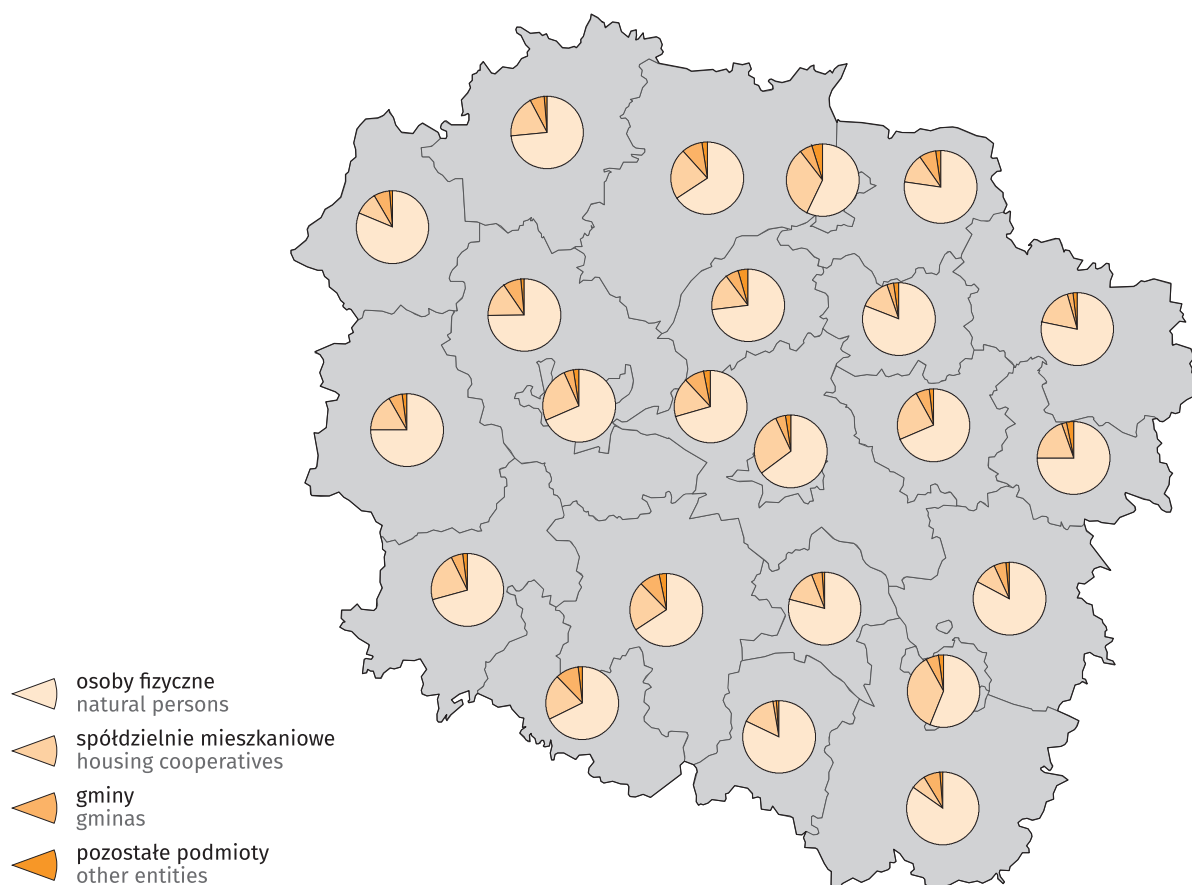
At the time of the 2021 Census, there were 6.4 thousand inhabited dwellings under the responsibility of public building societies, accounting for 0.9% of all inhabited dwellings. Almost 96.4% of these dwellings were located in urban areas. Compared to 2011, the number of dwellings remaining in the stock of public building societies increased by 74.9%. In 2021 6.4 thousand inhabited dwellings (2.2% of the total inhabited housing stock) were owned by other entities.

Wykres 8. Struktura mieszkań zamieszkałych według podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r.
Chart 8. Structure of inhabited dwellings by type of ownership in 2021

Mapa 6. Struktura mieszkań zamieszkałych w miastach według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r.

Map 6. Structure of inhabited dwellings in urban areas by type of ownership in 2021

2.3. Wiek mieszkań

Według stanu na 31 marca 2021 r. najliczniejszą grupą liczącą 141,4 tys. mieszkań, były mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych w latach 1945–1970. Stanowiły one 20,4% ogółu mieszkań zamieszkałych. Jednocześnie powierzchnia użytkowa mieszkań powstałych po 1944 r. to 82,0% całkowitej powierzchni użytkowej zamieszkałych zasobów mieszkaniowych. Największy udział, bo aż 75,2% ogólnej liczby mieszkań wybudowanych w okresie 1945–2021, stanowiły mieszkania należące do osób fizycznych. Znaczącą grupę liczącą 113,1 tys. mieszkań stanowiły mieszkania wybudowane w latach 1979–1988. W ogólnej liczbie mieszkań ich udział wynosił 16,3%. Należały one w większości do osób fizycznych (68,8%). W budynkach najnowszych, czyli wybudowanych po 2011 r., znajdowało się z kolei 61,6 tys. mieszkań zamieszkałych (8,9% ogółu mieszkań zamieszkałych).

2.3. Age of the dwellings

As of 31 March 2021, the most numerous group, numbering 141.4 thousand dwellings, were dwellings located in buildings built in 1945–1970. They accounted for 20.4% of the total inhabited housing stock. At the same time, the useful floor area of dwellings built after 1944 accounted for 82.0% of the total useful floor area of inhabited housing stock. The largest share, i.e. 75.2% of the total number of dwellings were built in the period 1945–2021, owned by natural persons. A significant group of 113.1 thousand dwellings were those built in 1979–1988, with a 16.3% share in the total number of dwellings. They were mostly owned by natural persons (68.8%). In turn, the newest buildings, i.e. those built after 2011, contained 61.6 thousand inhabited buildings (8.9% of the total number of inhabited dwellings).

Tablica 9. Liczba i powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkałych oraz ich struktura według okresu wybudowania budynku

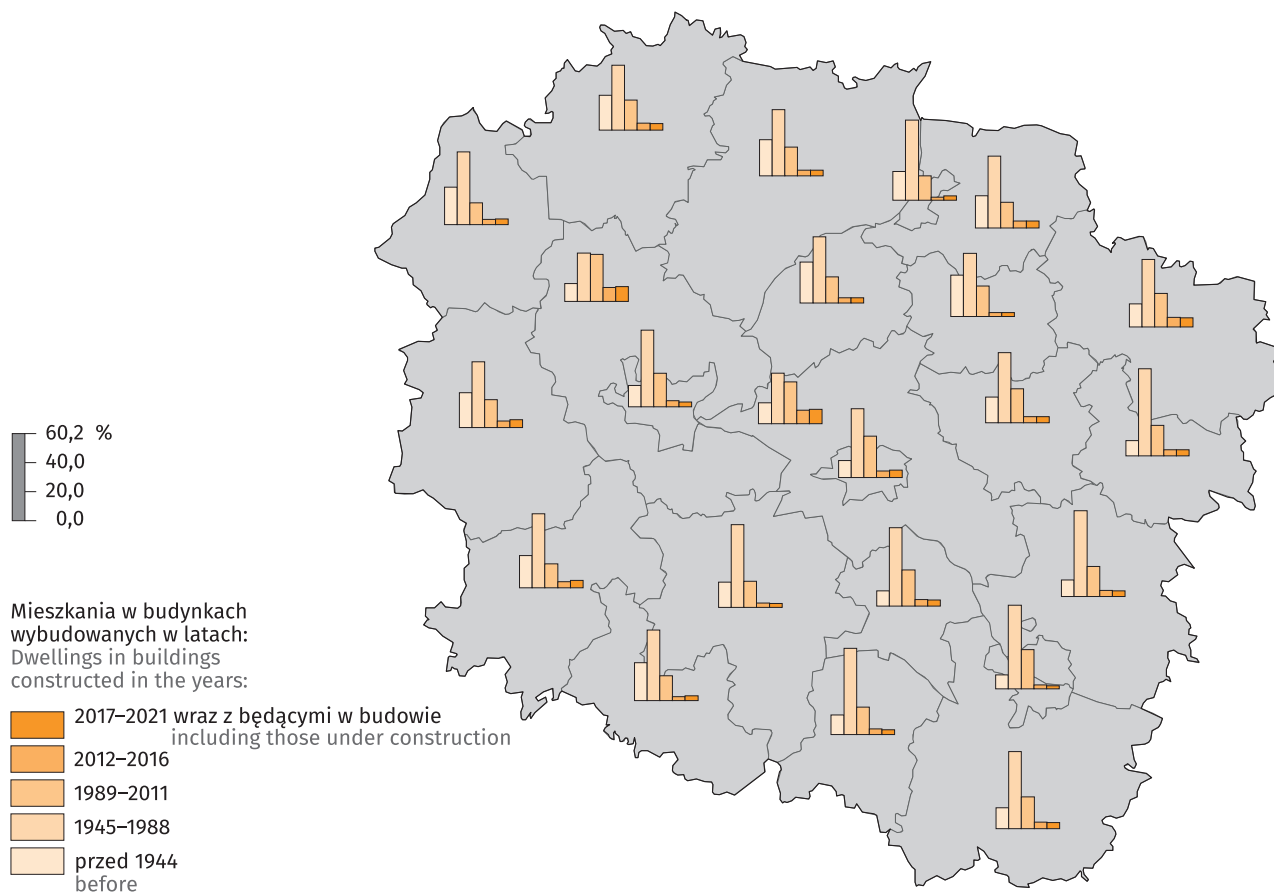
Table 9. The number and useful floor area of inhabited dwellings and their structure by age of building construction

Wyszczególnienie Specification	Ogółem w tys. Total in tho usands	Rok oddania budynku do użytku: Year of completion of the building:									
		przed 1918 before	1918– 1944	1945– 1970	1971– 1978	1979– 1988	1989– 2002	2003– 2011	2012– 2016	2017– 2021	w budo- wie under con- struc- tion
		struktura w % structure in %									
Mieszkania Dwellings											
Ogółem Total	694,6	9,3	7,2	20,4	13,4	16,3	14,2	8,7	4,5	4,3	0,2
Miasto Urban areas	461,4	9,9	5,9	18,5	14,9	18,3	16,1	7,7	3,6	3,5	0,0
Wieś Rural areas	233,1	8,1	9,7	23,9	10,6	12,3	10,5	10,7	6,3	6,1	0,4
Powierzchnia użytkowa w m² Useful floor area in m²											
Ogółem Total	50445924	3854357	3282921	9096679	5668901	7915643	8080509	5872855	3024336	2809276	138962
Miasto Urban areas	28593008	2494120	1630514	4749689	3659678	5226300	5313909	2704115	1208210	1140267	27507
Wieś Rural areas	21852916	1360237	1652407	4346990	2009223	2689343	2766600	3168740	1816126	1669009	111455

Według danych z 2021 r. w mieszkaniach należących do osób fizycznych największy (27,3%) udział odnotowano wśród mieszkań wybudowanych w latach 1971–1988. Znaczący udział, tj. 21,5% miały również mieszkania wybudowane w latach 1945–1970. Mieszkania wybudowane przed 1918 r. w zasobach osób fizycznych stanowiły tylko 8,5%. W zasobach spółdzielni mieszkaniowych prawie połowę (49,3%) stanowiły mieszkania wybudowane w latach 1971–1988. Prawie 1/3 mieszkań gminnych (32,3%) powstała przed 1918 r. Z kolei w zasobach Skarbu Państwa najwięcej mieszkań pochodziło z roku 1918 i lat wcześniejszych (24,5%). W latach powojennych (1945–1970) wybudowano 18,1% mieszkań zakładowych. Z lat sprzed 1944 roku pochodzi 44,6% mieszkań zakładowych.

According to the 2021 data, in dwellings owned by natural persons, the largest share (27.3%) was recorded among dwellings built in 1971-1988. Dwellings built in 1945-1970 also had a significant share, i.e. 21.5%. Dwellings built before 1918 in the stock of natural persons accounted for only 8.5%. In the stock of housing co-operatives, almost half (49.3%) were dwellings built in 1971-1988. Nearly a third of gminas' housing stock (32.3%) was built before 1918. On the other hand, in the State Treasury's stock, the largest number of dwellings came from 1918 and earlier (24.5%). In the post-war years (1945-1970), 18.1% of company housing was built. 44.6% of company housing came from the years before 1944.

Mapa 7. Struktura mieszkań zamieszkałych według okresu budowy budynku w 2021 r.
 Map 7. Structure of inhabited dwellings by period of building construction in 2021

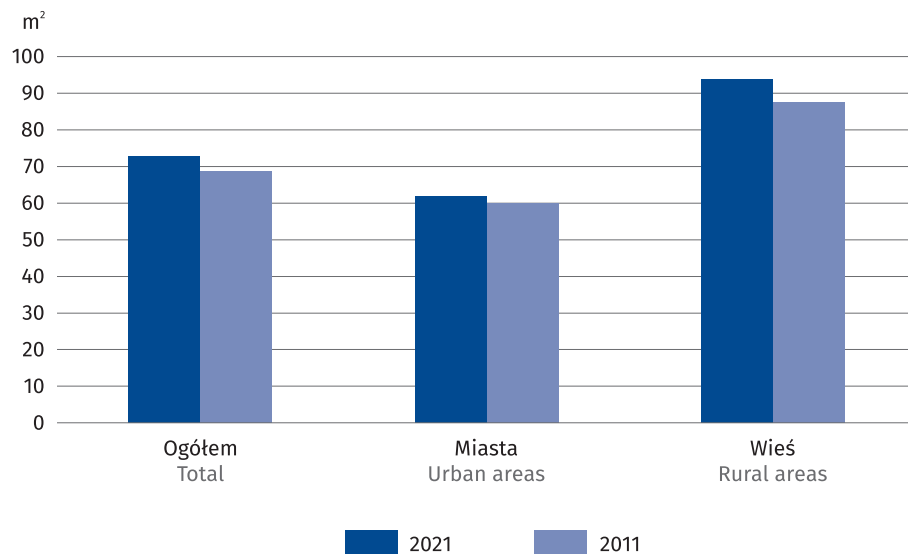
2.4. Wielkość mieszkań

W 2021 r. przeciętne mieszkanie zamieszkane w województwie kujawsko-pomorskim składało się z 3,86 izby, a jego powierzchnia użytkowa wynosiła 72,6 m². W porównaniu z 2011 r. wielkość przeciętnego mieszkania zamieszkanego wzrosła, biorąc pod uwagę liczbę izb – o 0,2 izby, a w przypadku przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na mieszkanie – o 5,5 m². W miastach mieszkanie było średnio o 33,3 m² mniejsze niż mieszkanie na wsi.

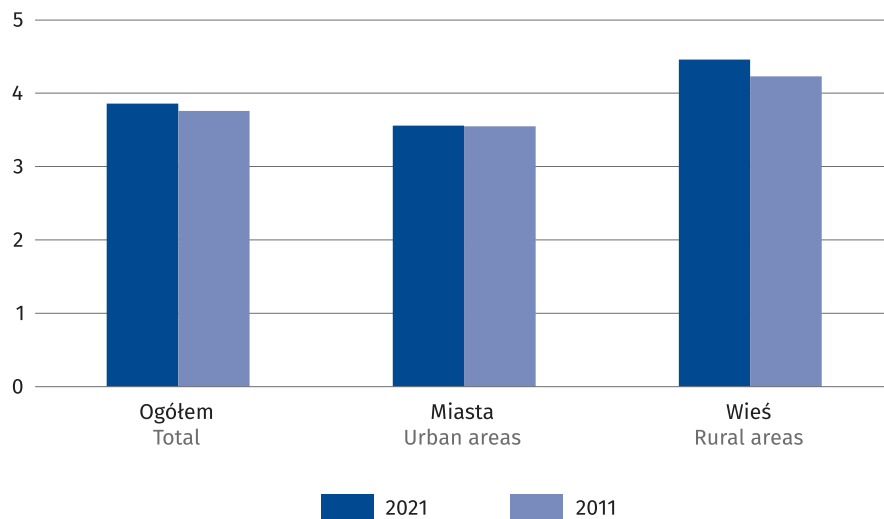
2.4. Size of the dwellings

In 2021, the average inhabited dwelling in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship consisted of 3.86 rooms, with a useful floor area of 72.6 m². Compared to 2011, the size of the average inhabited dwelling increased, taking into account the number of rooms – by 0.2 rooms, and in the case of the average floor area per dwelling – by 5.5 m². On average, dwelling in urban areas was 33.3 m² smaller than a dwelling in rural areas.

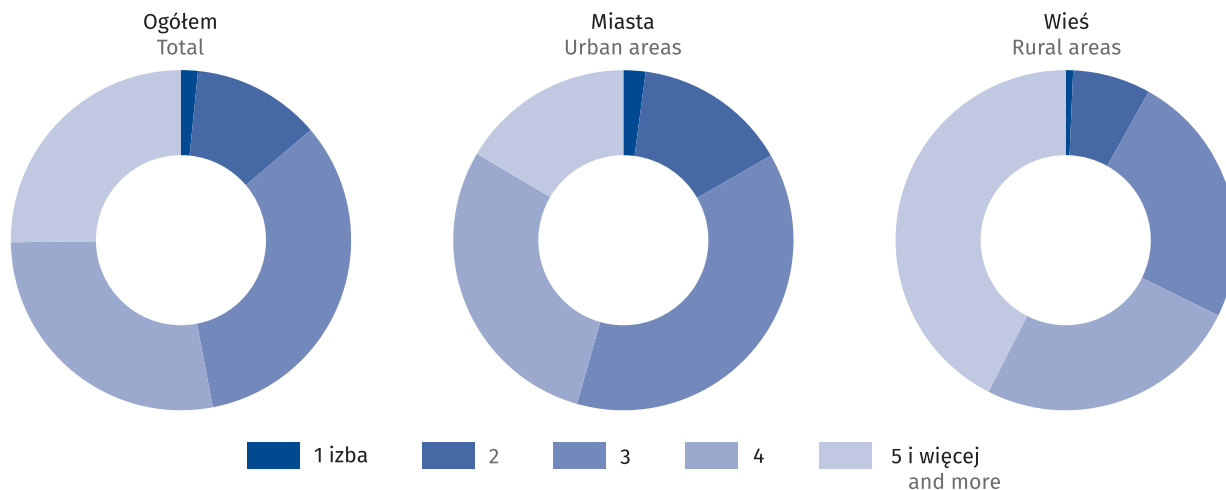
Wykres 9. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkałych
Chart 9. Average useful floor area of inhabited dwellings

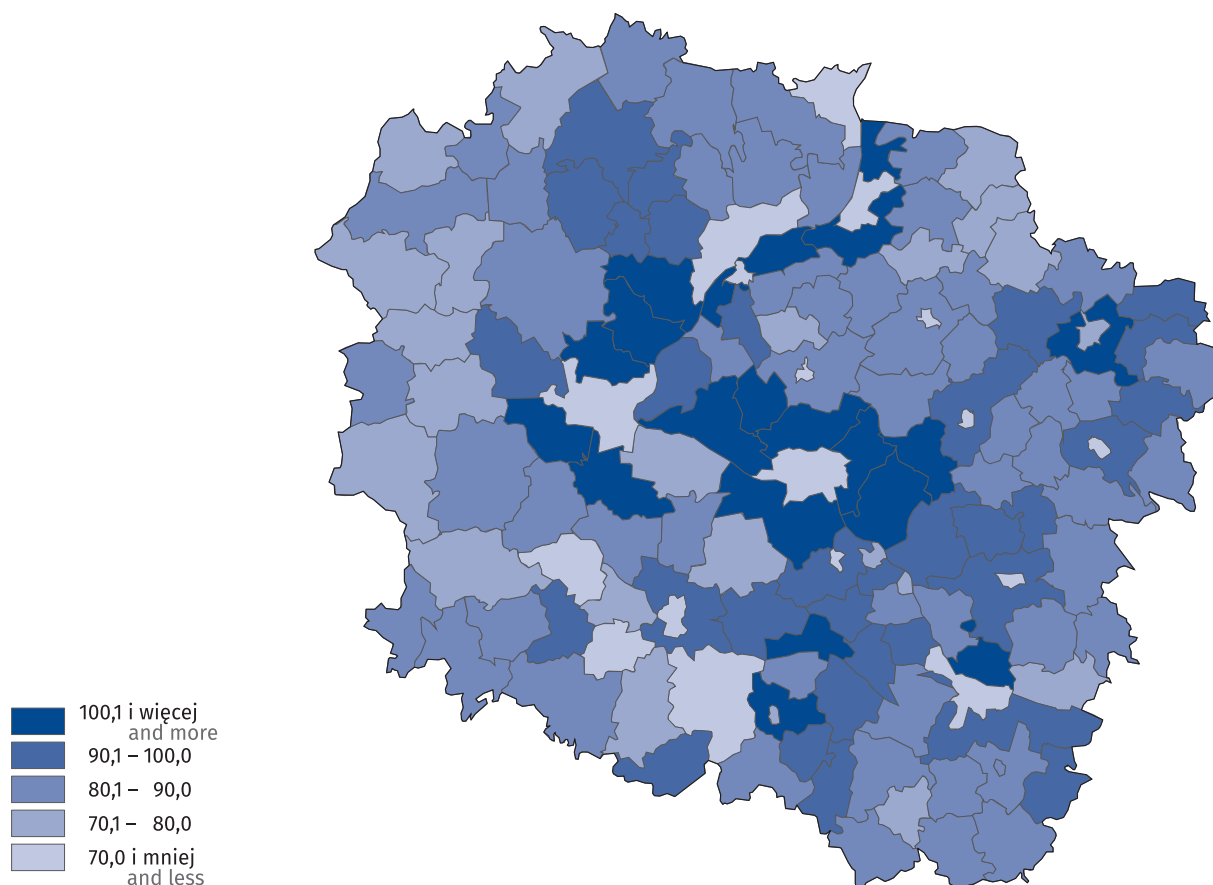
Wykres 10. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkałych
Chart 10. Average number of rooms in inhabited dwellings

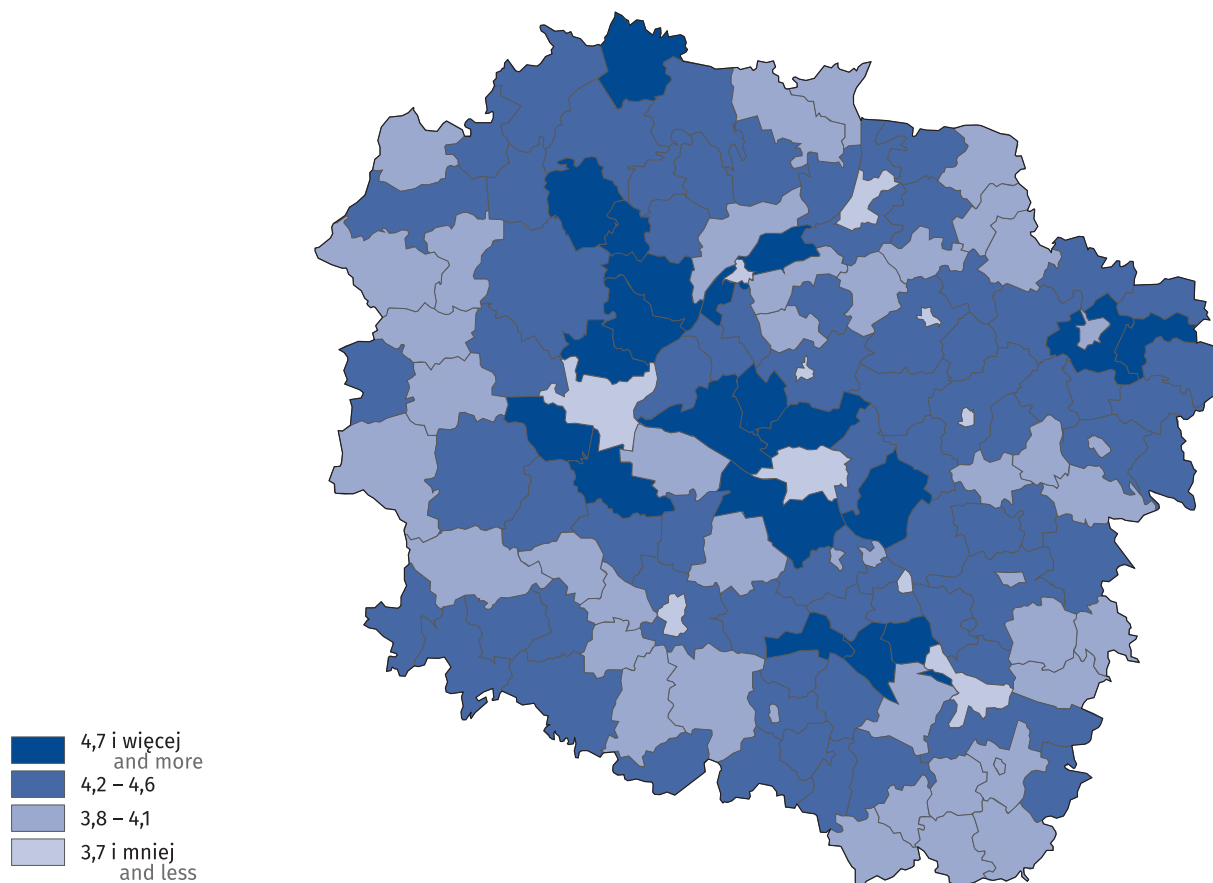
Wykres 11. Struktura mieszkań zamieszkałych według liczby izb w 2021 r.
 Chart 11. Structure of inhabited dwellings by number of rooms in 2021

Mapa 8. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkałych w 2021 r.
 Map 8. Average useful floor area of inhabited dwellings in 2021

Mapa 9. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkałych w 2021 r.
 Map 9. Average number of rooms in inhabited dwellings in 2021

2.5 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne – obejmuje mieszkania, w których występuje co najmniej jedno z niżej wymienionych urządzeń sanitarno-technicznych: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienka, centralne ogrzewanie lub gaz z sieci. Za mieszkanie wyposażone w:

- **wodociąg** – uznaje się mieszkanie, w obrębie którego znajduje się kran z wodą bieżącą. Przez wodociąg należy rozumieć instalacje wodociągowe (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające wodę z sieci (za pomocą czynnych połączeń) od przewodu ulicznego lub z urządzeń lokalnych (własne ujęcia wody);

2.5 Sanitary and technical installations in the dwellings

Technical and sanitary installations in dwellings – this category refers to dwellings with at least one of the following sanitary and technical appliances: a water supply system, a flushable toilet, a bathroom, central heating or gas from gas supply system. Dwellings are considered to be equipped with:

- **a water supply system** – if there is a tap with running water within the premises. “Supply of piped water” is understood as a system (including the recipient installations in the dwelling), which supplies water from the water supply system (by means of active connections) from the street conduit to local systems (own water intake);

- **ustęp spłukiwany** – uznaje się mieszkanie, w obrębie którego znajduje się urządzenie sanitarne podłączone do instalacji wodociągowej i odprowadzającej ścieki do sieci kanalizacyjnej lub do urządzeń lokalnych (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
- **łazienkę** (urządzenie kąpielowe, prysznic – z odpływem wody) – należy rozumieć pomieszczenie, w którym zainstalowana jest wanna lub prysznic, bądź oba te urządzenia oraz urządzenia odprowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej lub do urządzeń lokalnych (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
- **gaz z sieci** – uznaje się mieszkanie, w którym znajdują się instalacje (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające gaz z czynnych przyłączy;
- **centralne ogrzewanie** – uznaje się mieszkanie, w którym znajduje się instalacja doprowadzająca ciepło z centralnego źródła wytwarzania, tj. elektrociepłowni, ciepłowni, kotłowni osiedlowych, pieca do centralnego ogrzewania zainstalowanego we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu. Do centralnego ogrzewania zalicza się również elektryczne ogrzewanie podłogowe.

Przyjęto następujące sposoby ogrzewania:

- **z sieci** – należy wskazać, gdy ciepło doprowadzane jest z elektrociepłowni, ciepłowni lub lokalnej kotłowni (np. spółdzielczej) obsługującej więcej niż 1 budynek;
- **ze źródła ciepła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy** – oznacza, że ciepło doprowadzone jest do mieszkania (mieszkań) z kotłowni obsługującej tylko jeden budynek; Do tej grupy zaliczono mieszkania znajdujące się w budynku niemieszkalnym lub zbiorowego zakwaterowania, w którym ciepło do mieszkań, jak i do innych pomieszczeń w tym budynku, doprowadzane jest z lokalnej kotłowni obsługującej budynek (np. szpital, szkoła);

- **a flushable toilet** – if there is a sanitary system within the premises, connected to the water supply system, and discharging wastewater to the sewage system, or to the local appliances (septic tanks household wastewater treatment systems);
- **a bathroom** (bathing device, shower with water outflow) – a room, with a bathtub or a shower (or both), as well as a system discharging wastewater to the sewage system, or to the local appliances (septic tanks household wastewater treatment systems);
- **gas from gas supply system** – if there is a system within the premises which (along with recipient installations in the dwelling) supplies gas to active connections;
- **central heating** – if there is a system within the premises which supplies heat from a central heating source, i.e. heat and power stations, thermal power station, local boiler house within the premises of the housing estate, central heating furnace installed in own boiler house or in any other room. Electric floor heating is also regarded as central heating.

The following heating methods were adopted:

- **from the network** – indicate when heat is supplied from a combined heat and power plant, heating plant or local boiler plant (e.g., cooperative) serving more than 1 building;
- **from a heat source supplying one multi-dwelling building** – means that heat is supplied to the dwellings from a boiler plant serving only one building. This group includes dwellings located in a uninhabited or collective accommodation building, where heat to the apartments, as well as to other rooms in the building, is supplied from a local boiler plant serving the building (e.g. hospital, school);

- **centralne ogrzewanie indywidualne** – należy zaznaczyć, gdy źródło wytwarzania ciepła znajduje się w budynku jednorodzinnym (kocioł do c.o. zainstalowany jest we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu, np. w piwnicy, bądź też zainstalowane jest elektryczne ogrzewanie podłogowe lub gdy źródło wytwarzania ciepła znajduje się poza budynkiem np. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła). Opcję tę należy zaznaczyć również w przypadku, gdy źródło ciepła znajduje się w obrębie mieszkania zlokalizowanego w budynku wielomieszkaniowym (tzw. instalacja etażowa), np. piec do c.o. zainstalowany jest w kuchni lub w łazience.

Rodzaj stosowanego paliwa (energii) do ogrzewania mieszkania ustalano tylko w tych mieszkaniach, które ogrzewane były za pomocą instalacji centralnego ogrzewania indywidualnego, pieca lub innego sposobu. Nie ustalano rodzaju paliwa, jeżeli mieszkanie było ogrzewane za pomocą instalacji centralnego ogrzewania zbiorowego (tj. z sieci lub z kotłowni lokalnej w budynku wielomieszkaniowym).

Rozróżniono następujące rodzaje paliw (energii): paliwa stałe (koks, węgiel, brykiety, drewno), paliwa gazowe, olej opałowy, olej napędowy), energia elektryczna.

- **individual central heating** – tick when the source of heat generation is located in a single-family building (the central heating boiler is installed in its own boiler room or in another room, e.g., in the basement, or electric under-floor heating is installed, or when the source of heat generation is located outside the building, e.g. solar collectors, photovoltaic panels, heat pumps). This option should also be checked if the source of heat is located within an apartment located in a multi-dwelling dwelling (the so-called floor installation), e.g. the central heating stove is installed in the kitchen or bathroom.

The type of fuel (energy) used to heat the dwelling was determined only in those dwellings that were heated by means of an individual central heating system, furnace or other means. The type of fuel was not determined if the dwellings was heated by means of a communal central heating system (i.e., from a network or from a local boiler room in a multi-dwelling building).

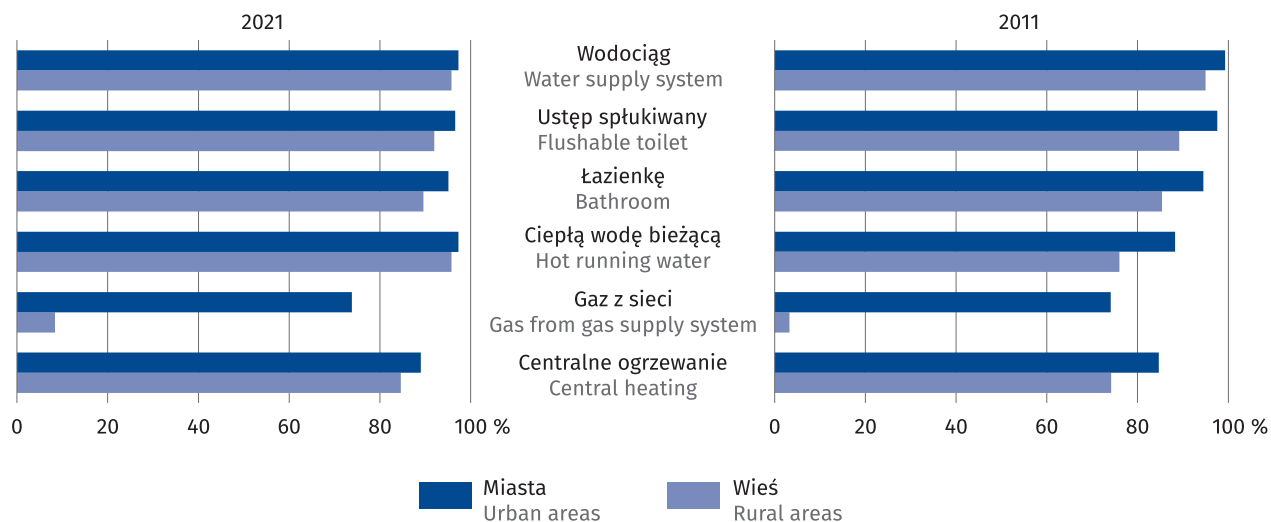
The following types of fuels (energy) were distinguished: solid fuels (coke, coal, briquettes, wood), gaseous fuels, liquid fuels (e.g. heating oil, diesel fuel), electricity.

Tablica 10. Wyposażenie mieszkań zamieszkałych w instalacje techniczno-sanitarne
Table 10. Equipment inhabited dwellings with technical and sanitary installations

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Mieszkania ogółem Total of dwellings	W tym mieszkania wyposażone w: Of which equipped with:						
			wodociąg water supply system		ustęp spłukiwany flushable toilet		łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas supply system	centralne ogrzewanie central heating
			razem total	w tym z sieci of which from network	razem total	w tym z sieci of which from network			
W tys. In thousands									
Ogółem Total	2011	671,6	657,6	626,2	637,8	474,0	615,6	347,4	546,7
	2021	694,6	672,5	652,0	660,0	511,7	647,7	360,0	607,8
Miasto Urban areas	2011	459,0	455,7	449,2	448,2	413,9	434,0	340,3	389,0
	2021	461,5	449,2	443,8	445,6	426,4	439,0	340,5	410,7
Wieś Rural areas	2011	212,6	202,0	177,0	189,4	60,1	181,6	7,0	157,7
	2021	233,1	223,3	208,1	214,4	85,3	208,8	19,6	197,2
W % ogółu In % of total									
Ogółem Total	2011	100,0	97,9	93,2	95,0	70,6	91,7	51,7	81,4
	2021	100,0	96,8	93,9	95,0	73,7	93,3	51,8	87,5
Miasto Urban areas	2011	100,0	99,3	97,9	97,6	90,2	94,5	74,1	84,7
	2021	100,0	97,3	96,2	96,6	92,4	95,1	73,8	89,0
Wieś Rural areas	2011	100,0	95,0	83,3	89,2	28,3	85,4	3,3	74,2
	2021	100,0	95,8	89,3	92,0	36,6	89,6	8,4	84,6
2011=100									
Ogółem Total		103,4	102,3	104,1	103,5	108,0	105,2	103,6	111,2
Miasto Urban areas		100,5	98,6	98,8	99,4	103,0	101,2	100,0	105,6
Wieś Rural areas		109,6	110,5	117,6	113,1	141,9	114,9	278,6	125,1

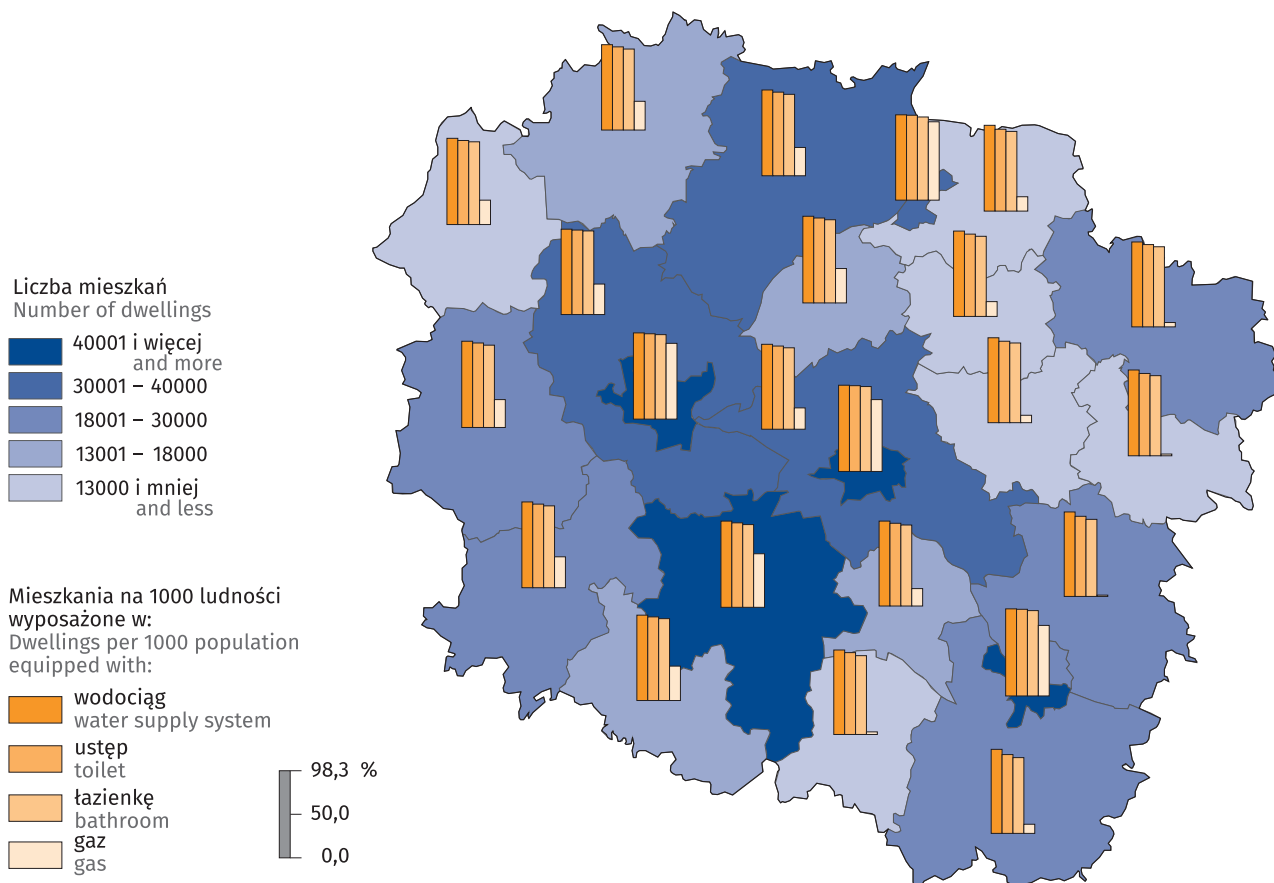
Wykres 12. Udział mieszkań zamieszkałych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w % ogółu mieszkań zamieszkałych

Chart 12. Share of inhabited dwellings equipped with sanitary and technical installations as a percentage of inhabited dwellings

Mapa 10. Struktura mieszkań wyposażonych w podstawowe instalacje w 2021 r.

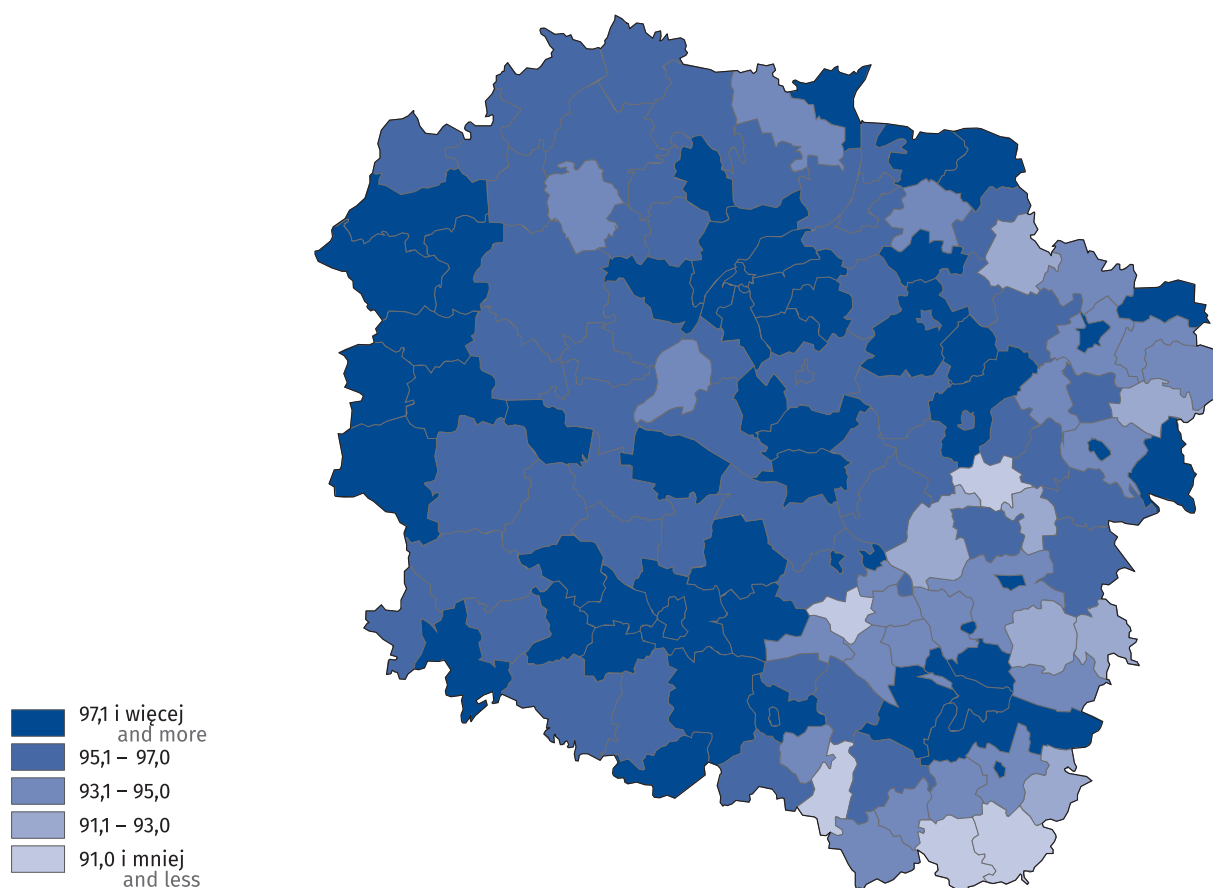
Map 10. Structure of dwellings equipped with basic installations in 2021

Według stanu na 31 marca 2021 r. mieszkania zamieszkałe wyposażone w wodociąg w województwie kujawsko-pomorskim na 1000 ludności stanowiły 96,8% (w kraju 96,7%) ogółu mieszkań zamieszkałych. Pod względem wyposażenia następną pozycję stanowią mieszkania wyposażone w ustęp spłukiwany (95,0%), łazienkę (93,3%), oraz gaz (51,8%). Powiatami i miastami na prawach powiatu o najwyższej liczbie mieszkań wyposażonych w wodociąg były: Bydgoszcz (141,1 tys.) oraz powiaty chełmiński (15,1 tys.) i inowrocławski (54,3 tys.). Podobną pod względem udziału w liczbie mieszkań zamieszkałych na 1000 ludności były mieszkania wyposażone w ustęp – 95,0%, łazienkę – 93,3% i gaz – 51,8%.

As of 31 March 2021, inhabited dwellings equipped with a water supply in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship per 1000 population accounted for 96.8% (96.7% nationally) of all inhabited dwellings. In terms of equipment, dwellings equipped with a flushable toilet (95.0%), bathroom (93.3%), and gas (51.8%) came next. Powiats and cities with powiat status with the highest number of dwellings equipped with a water supply system were Bydgoszcz (141.1 thousand), as well as the Chełmiński (15.1 thousand) and Inowrocławski powiats (54.3 thousand). Similar in terms of share in the number of dwellings inhabited per 1000 population were dwellings equipped with a toilet – 95.0%, a bathroom – 93.3% and gas – 51.8%.

Mapa 11. Mieszkania wyposażone w wodociąg w 2021 r.
Map 11. Dwellings fitted with water supply system in 2021

Według stanu na 31 marca 2021 r. mieszkania zamieszkałe wyposażone w wodociąg w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły 96,8% (w kraju 96,7%) ogółu mieszkań zamieszkałych. W porównaniu z poprzednim spisem liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg sieciowy zwiększyła się o 4,1%. W miastach na-

As of 31 March 2021, inhabited dwellings equipped with a water supply system in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship per 1000 population accounted for 96.8% (96.7% nationally) of total inhabited dwellings. Compared with the previous census, the number of dwellings equipped with water supply system increased by 4.1%. In

stąpił spadek o 1,2%, a na wsi wzrost o 17,6% czyli więcej niż w kraju – tam wzrost wyniósł 12,4%. W województwie kujawsko-pomorskim 61 gmin (42,2%) miało wyższy udział mieszkań wyposażonych w wodociąg niż średnia województwa. Gminami z mieszkaniami w najwyższym stopniu wyposażonymi w wodociąg były: Janikowo, Brzozie i Kowal – odpowiednio 99,3%, 98,5% i 98,4%. Z kolei gminy o najmniejszym udziale mieszkań wyposażonych w wodociąg to Lubień Kujawski, Chodecz i Koneck – odpowiednio 87,7%, 89,2% i 89,6%.

urban areas there was a decrease of 1.2%, and in rural areas there was an increase of 17.6%, which is more than in the rural areas - there the increase was 12.4%. In the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, 61 gminas (42.2%) had a higher share of dwellings equipped with a water supply system than the voivodship's average. The gminas with the highest proportion of dwellings equipped with a water supply system were Janikowo, Brzozie and Kowal - 99.3%, 98.5% and 98.4%, respectively. In contrast, the gminas with the lowest proportion of dwellings equipped with a water supply system were Lubień Kujawski, Chodecz and Koneck - 87.7%, 89.2% and 89.6%, respectively.

2.6. Zaludnienie mieszkań

Według wyników NSP 2021 w porównaniu z wynikami NSP 2011 poprawie uległy warunki mieszkaniowe ludności w województwie kujawsko-pomorskim. Jednym z mierników wskazujących poprawę warunków mieszkaniowych jest przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu zamieszkanym, która wynosiła 2,87 osoby, podczas gdy w 2011 r. było to 3,09 osoby w 1 mieszkaniu. Świadczy o tym również przeciętna liczba osób przypadająca na izbę, jak również przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę. W stosunku do 2011 r. spadła przeciętna liczba osób na 1 izbę z 0,82 na 0,74. Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę wzrosła o 3,2 m² i wyniosła 25,3 m².

2.6. Population in the dwellings

According to the results of the Census 2021, compared to the results of the Census 2011, the housing conditions of the population in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship have improved. One of the measures indicating the improvement of housing conditions is the average number of persons in 1 inhabited dwelling, which was 2.87 persons, while in 2011 it was 3.09 persons in 1 dwelling. This is also evidenced by the average number of persons per room, as well as the average useful floor area of the dwelling per person. Compared to 2011, the average number of persons per room decreased from 0.82 to 0.74. The average useful floor area per person increased by 3.2 m² and amounted to 25.3 m².

Tablica 11. Ogólne wskaźniki zaludnienia

Table 11. General population indicators

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Przeciętna liczba osób Average number of persons		Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² na osobę Average useful floor area in m ² per 1 person
		w 1 mieszkaniu per 1 dwelling	na 1 izbę per 1 room	
Ogółem Total	2011	3,09	0,82	22,1
	2021	2,87	0,74	25,3
Miasto Urban areas	2011	2,74	0,77	21,9
	2021	2,53	0,71	24,5
Wieś Rural areas	2011	3,85	0,92	22,5
	2021	3,54	0,80	26,5

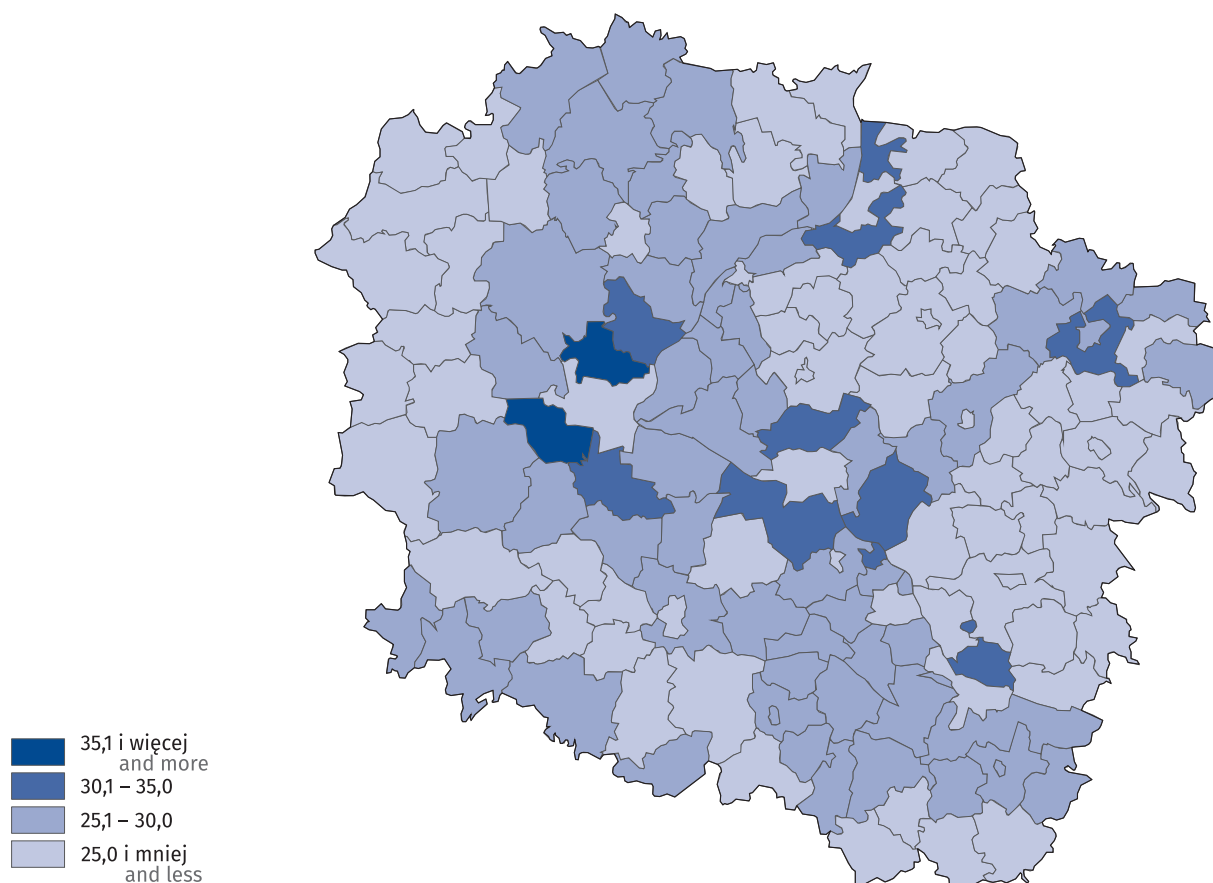
Biorąc pod uwagę liczbę osób przypadających na jedno mieszkanie lub izbę, zaludnienie było wyższe na wsiach niż w miastach. W miastach na 1 izbę przypadało 0,71 osoby, podczas gdy na wsi wskaźnik ten wyniósł 0,80. Osoby mieszkające na wsi miały jednak do swojej dyspozycji większą powierzchnię użytkową, tj. 26,5 m² na osobę w porównaniu z miastami, gdzie na jedną osobę przypadało – 24,5 m².

Taking into account the number of persons per dwelling or room, the population was higher in rural areas than in urban areas. In urban areas there were 0.71 persons per room, while in rural areas this indicator was 0.80. However, persons living in the rural areas had a larger useful floor areas at their disposal, i.e. 26.5 m² per person compared to urban areas, where it was 24.5 m² per person.

Tablica 12. Struktura ludności według liczby osób na 1 izbę
Table 12. Structure of population by number of person per 1 room

Wyszczególnienie Specification	Rok Year	Ludność w tys. Population in thousands	W tym w mieszkaniach z liczbą osób przypadającą na 1 izbę Of which in dwellings with number of persons per 1 room						
			poniżej 0,50 under	0,50–0,99	1,00	1,01–1,49	1,50–1,99	2,00–2,99	3,00 i więcej and more
			w % ogółu in % of total						
Ogółem Total	2021	1994,6	9,7	35,7	19,3	13,4	9,9	8,4	3,5
Miasto Urban areas	2021	1168,9	10,7	36,2	21,7	12,3	9,0	7,5	2,7
Wieś Rural areas	2021	825,7	8,3	35,1	15,9	14,9	11,4	9,8	4,6

Mapa 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkałych w m² na osobę w 2021 r.
Map 12. Average useful floor area of inhabited dwellings in m² per person in 2021

Według danych na 31 marca 2021 r. najmniejsze zaludnienie mieszkań pod względem przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na osobę w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w gminach wiejskich: Osielesko (42,3 m²), Białe Błota (36,6 m²) oraz Nowa

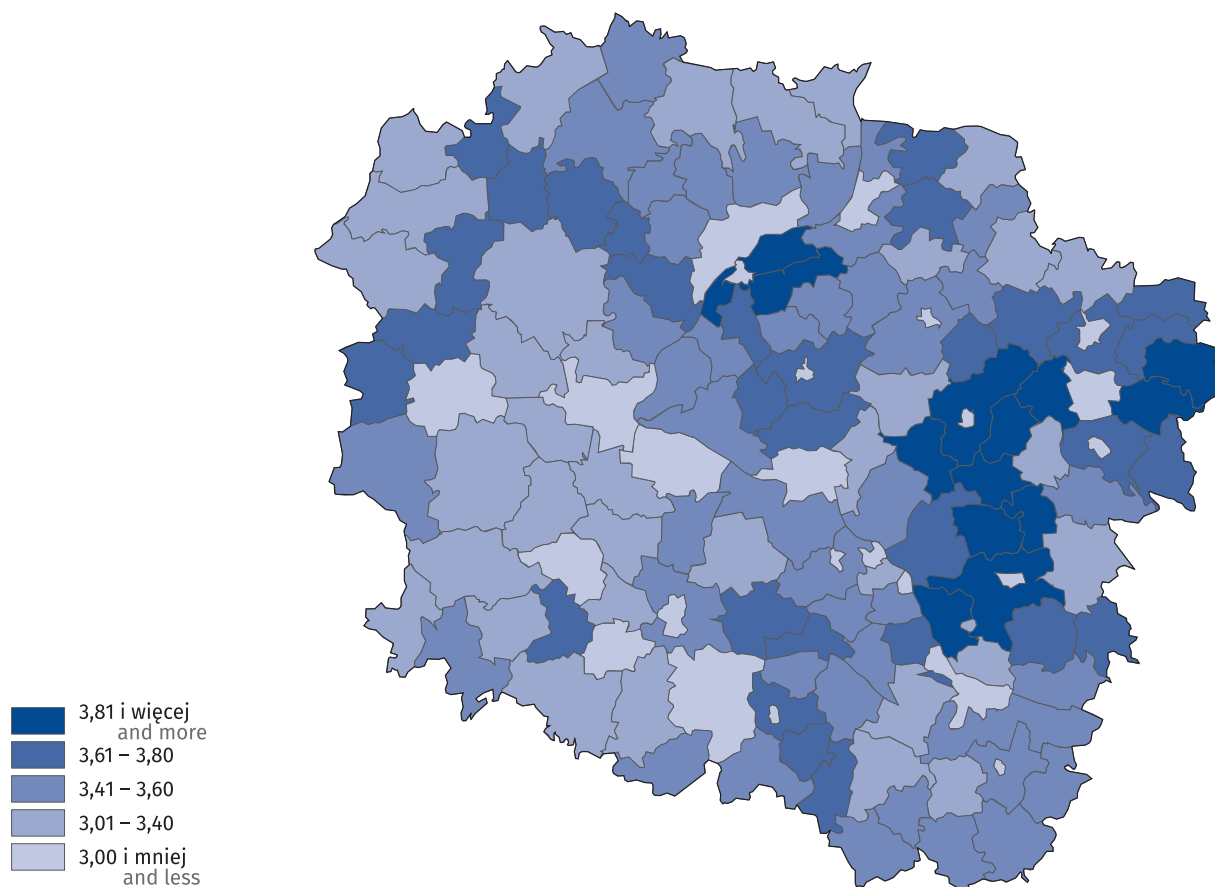
According to data as of 31 March 2021, the lowest dwelling population in terms of average useful floor area per person in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship was recorded in the rural gminas: Osielesko (42.3 m²), Białe Błota (36.6 m²) and Nowa Wieś Wielka (32.7 m²). In turn,

Wieś Wielka (32,7 m²). Z kolei najbardziej zaludnione mieszkania odnotowano w gminach: Popowo Biskupie – jedynie 20,9 m² na 1 osobę, oraz Mrocza, Tłuchowo i Świecie nad Osą – wszystkie po 21,2 m² powierzchni użytkowej na jedną osobę.

the most populated dwellings were recorded in the following gminas: Popowo Biskupie – only 20.9 m² per person, and Mrocza, Tłuchowo and Świecie nad Osą – all with 21.2 m² of useful floor area per person.

Mapa 13. Przeciętna liczba osób w mieszkaniach zamieszkałych w 2021 r.

Map 13. Average number of persons in inhabited dwellings in 2021

Źródła danych

1. Rejestry administracyjne i systemy informacyjne

Zakres informacyjny powszechnego spisu ludności i mieszkań 2021 został zebrany o całej populacji podlegającej badaniu metodą mieszaną, tzn. z rejestrów administracyjnych oraz danych zebranych bezpośrednio od respondentów przy pomocy elektronicznego formularza spisowego z wykorzystaniem samospisu internetowego, wywiadu telefonicznego i wywiadu z udziałem rachmistrza spisowego.

W NSP 2021 wykorzystanych zostało ok. 35 głównych rejestrów i systemów informacyjnych. Jako priorytety należy wymienić: Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności oraz gminne zbiory meldunkowe w zakresie danych o ludności; zbiory danych z systemu ZUS dotyczące płatników składek, osób ubezpieczonych oraz osób pobierających emeryturę lub rentę, świadczenie lub zasiłek przedemerytalny, rentę socjalną, świadczenia pieniężne wypłacane samoistnie; Centralny Wykaz Ubezpieczonych (NFZ) – w zakresie danych o osobach objętych systemem ubezpieczeń zdrowotnych; Ewidencja gruntów i budynków, Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziału terytorialnego państwa – w zakresie danych o budynkach i lokalach; Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju, a także dane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, KRUS-u, Systemu Pobyt (UDsC), systemu POL-on (zintegrowany system informacji o nauce i szkolnictwie wyższym), Systemu Informacji Oświatowej (SIO), z systemów informacyjnych powiatowych urzędów pracy o osobach bezrobotnych i o osobach poszukujących pracy; dane z systemów pomocy społecznej o świadczeniobiorcach oraz o osobach ubiegających się o przyznanie świadczeń.

Dodatkowo zastosowanie znalazły dane pochodzące z pozaadministracyjnych źródeł tj. od: operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych, przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej, podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków i zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w zakresie dystrybucji lub obrotu paliwami gazowymi, w zakresie przesyłu i wytwarzania energii cieplnej, dla których odbiorcą końcowym dokonującym zakupu są gospodarstwa domowe.

Data sources

1. Administrative registers and information systems

The information scope of the 2021 Census was collected about the entire population to be surveyed using a mixed method, i.e. from administrative registers and data collected directly from respondents by means of an electronic census form using online self-reporting, telephone interview, and interview with a census enumerator.

Approximately 35 major registers and information systems were used in the 2021 Census. The following should be mentioned as priorities: the Universal Electronic System for Registration of the Population and registration collections of gminas in the field of population data; sets of data from the Social Insurance Institution system concerning payers of contributions, insured persons and persons receiving pensions, pre-retirement benefits or allowances, social pensions, self-paid cash benefits; Central Register of Insured Persons – with regard to data on persons covered by the health insurance system; Land and building register, National Register of Boundaries and Area of Administrative Units of Poland – as regards data on buildings and premises; The National Official Register of Territorial Division of the Country, as well as data from the State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons, Agricultural Social Insurance Fund, the Pobyt System, the POL-on System (integrated information system on Polish science and higher education), the Educational Information System, and information systems of powiat labour offices on the unemployed and job seekers; data from social welfare systems on benefit recipients and claimants.

Additionally, data from non-administrative data sources were used, i.e. from: operators of public telecommunication networks, entrepreneurs selling and distributing electric energy, entities conducting activity within the scope of collective sewage disposal and collective water supply, within the scope of distribution or trading in gaseous fuels, within the scope of transmission and generation of heat energy, for which the final customer purchasing are households.

Uznano, że zakwalifikowane rejestry i systemy administracyjne zostaną wykorzystane jako:

- a) bezpośrednie źródło danych;
- b) źródło informacji do utworzenia wykazu podmiotów objętych spisem (wykaz osobowo-adresowo mieszkaniowy);
- c) źródło informacji do imputacji, szacowania danych, porównań i określenia jakości danych.

2. Elektroniczny formularz spisowy

W spisie 2021 wykorzystywano formularz dostępny wyłącznie w formie elektronicznej.

Była to interaktywna aplikacja składająca się z kilku części: dane osoby (z którą przeprowadzany był spis lub która dokonywała samospisu), ustalenie adresu zamieszkania osoby, osoby w mieszkaniu/pomieszczeniu niebędącym mieszkaniem/obiekcie zbiorowego zakwaterowania, osoby przebywające za granicą, relacje rodzinne, kwestionariusze osobowe zawierające pytania z zakresu charakterystyki demograficzno-społecznej migracyjnej, narodowo-etnicznej, wyznaniowej i dotyczące aktywności ekonomicznej osób oraz kwestionariusz mieszkaniowy zawierający pytania w zakresie opisu mieszkania i budynku.

Przyjęto zasadę, że osoba dorosła, która jako pierwsza zalogowała się do aplikacji spisowej, podawała informacje o mieszkaniu i wszystkich osobach w nim zamieszkających, ustalała skład osobowy mieszkania, określała relacje rodzinne pomiędzy osobami. Następnie wypełniane były kwestionariusze osobowe osób zamieszkających pod danym adresem.

Formularz elektroniczny wsparty był słownikami:

- a) miejscowości – miejscowość, województwo, powiat, gmina;
- b) krajów zamieszkania;
- c) krajów urodzenia;
- d) krajów obywatelstwa,
- e) etnonimów z możliwością otwartego zapisu tekstowego;
- f) języków z możliwością otwartego zapisu tekstowego,
- g) wyznań z możliwością otwartego zapisu tekstowego,
- h) rodzajów paliwa i źródeł energii – do określenia sposobu ogrzewania mieszkania;
- i) zawodów i specjalności. Słownik ten co do formy opierał się w głównej mierze na zawodach (grupach zawodów) opisanych w Klasyfikacji zawodów

It was considered that the eligible administrative registers and systems would be used as:

- a) a direct source of data,
- b) a source of information for creating a list of entities to be enumerated in the census (personal/address/housing list),
- c) a source of information for imputation, data estimation, comparisons and data quality determination.

2. Electronic census form

The 2021 Census used an electronic-only form.

It was an interactive application that consists of the following parts: data of the person (with whom the census was carried out or who did the online self-enumeration), determining the person's address of residence, persons in a dwelling/premises other than a dwelling/collective living quarters, persons staying abroad, family relations, personal questionnaires containing questions on demographic-social, migration, national or ethnic, religion and economic activity characteristics of the persons and a housing questionnaire containing questions on the description of the dwelling and the building.

It was assumed that the adult who first logged on to the census application provided information about the dwelling and all persons living there, established the personal composition of the dwelling, and defined family relations between persons. Subsequently, personal questionnaires were filled in for persons residing at the given address.

The electronic form was supported by dictionaries of:

- a) localities – locality, voivodship, powiat, gmina
- b) countries of residence,
- c) countries of birth,
- d) countries of citizenship,
- e) ethnonyms with open text capabilities,
- f) languages used at home with open text capabilities,
- g) religious denominations with open text capabilities,
- h) fuel types and energy sources – to determine the method of heating the dwelling,
- i) occupations and specializations. This dictionary was mainly based on occupations (groups of occupations) described in the Classification of Oc-

i specjalności (KZiS) na trzech lub czterech znakach. Słownik uzupełniono o zawody z KZiS występujące na sześciu znakach, które dobrze reprezentowały zbiorczą, czteroznakową grupę zawodów. W ograniczonej mierze wykorzystane zostały również popularne synonimy często używane w mowie potocznej;

- j) rodzajów działalności nierolniczej. Słownik został oparty na grupach rodzajów działalności oznaczonych w PKD 2007 trzema cyframi. Dokonano także uzupełnienia o niektóre nazwy klas, a także nieliczne synonimy rodzajów działalności występujące w mowie potocznej.

Aplikacja spisowa została również przystosowana na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Osoby głuche i głuchonieme miały możliwość skorzystania z internetowej aplikacji do samospisu, która spełniała normy WCAG 2.0 (wytycznych dotyczących dostępności treści internetowych).

Osoby, które nie miały dostępu do Internetu mogły skorzystać z miejsc spisowych w najbliższym urzędzie gminy, gdzie, zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, była zapewniona obsługa również w języku migowym.

Przygotowano 4 wersje językowe aplikacji spisowej. Oprócz języka polskiego aplikacja była dostępna w języku angielskim, rosyjskim i ukraińskim.

Przygotowana została także odrębna aplikacja elektroniczna w celu realizacji spisu ludności w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Dane o osobach przebywających w obiektach zbiorowego zakwaterowania przekazywali zarządzający tymi obiektami, w zakresie posiadanej dokumentacji. Aplikacja zawierała podstawowe informacje o typie obiektu i osobach w nim przebywających. Uzupełniając i niezależnie, osoby przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania mogły samodzielnie przekazywać dane na swój temat poprzez samospis internetowy lub na żądanie poprzez wywiad telefoniczny.

occupations and Specializations (KZiS) in three or four characters. The dictionary was supplemented with occupations from the KZiS-occurring on six characters, which represented well the collective, four-character group of occupations. Also used to a limited extent are popular synonyms often used in colloquial speech,

- j) non-agricultural activities. The dictionary is based on groups of activities denoted by three digits in Polish Classification of Activities (PKD code) 2007. Additions have also been made to include some class names, as well as the few synonyms for types of activities found in colloquial speech.

The census app has also been adapted for persons with disabilities. Deaf and deafblind persons were able to use a web-based self-reporting application that met Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.0 standards.

Those who did not have access to the Internet could use the census sites in the nearest gmina office, where, in accordance with the Act of 19 August 2011 on Sign Language and Other Means of Communication, service was also provided in sign language.

Four language versions of the census application were prepared. Apart from Polish, the application was available in English, Russian and Ukrainian.

A separate electronic application was also prepared for the purpose of carrying out a census in collective living quarters (CLQs). Data on persons staying in CLQs were submitted by the managers of these facilities, within the scope of the available documentation. The application contained basic information on the type of facility and persons staying there. Complementarily and independently, persons staying in CLQs were able to provide on their own through an online self-enumeration or upon request through a telephone interview.